

SLOVENSKI NAROD

Ima vsak dan popokine, izvsemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrtov a Din 2.-, do 100 vrtov a Din 2.50, od 100 do 300 vrtov a Din 3.-, večji inzerati petih vrtov a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni Javek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inosemetstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažičeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.361.

VILJEM ČAKA NA PADEC HITLERJA

Najkasneje do zime bo po mnenju v Doornu proglašena vojaška diktatura in Hitler izgnan — Po povratku Nemčije v Društvo narodov bi se Viljem vrnil na nemški prestol

London, 6. julija. r. »Daily Herald« objavlja zanimive informacije o ozadju krvavih dogodkov v Nemčiji in zatruje, da ima pri vsej stvari svoje prste tudi bivši nemški cesar Viljem. V Doornu so prepričani, da se bo Viljem že v začetku prihodnjega leta lahko vrnil v Berlin. Pri tem ni važno ali se bo vrnil kot zasebnik ali pa kot monarh, glavno je, da se vrne v Nemčijo.

Razkol, ki je nastal v vrstah Hitlerjevega režima in ki ga je odkril že Papen v svojem znanem govoru v Marburgu, je izrazil v okolici Viljema v Doornu veliko veselje. Izgnani nemški cesar je že od začetka letošnjega leta v stalnih zvezah z Reichswehr in bilo mu je tudi dobro znano, da se je pripravljala zarota in da se namerava najdalje do septembra proglasiti v Nemčiji vojaška diktatura.

Ko je dopisnik lista prošil v Doornu za sprejem, mu je bilo rečeno, da bivši cesar ne mara nikogar sprejeti in dati nikakih izjav, ker bi to moglo škodovati sedaj ugodnim šansom Hohenzolerncev. Toda v najožji okolici bivšega nemškega cesarja je novinar po obljubi, da ne bo izdal imen svojih informatorjev, vendarle dobil zanimive informacije.

Na vprašanje kar misli Viljem, ko govori o ugodnih šansah Hohenzolerncev in ali smatrajo v Doornu, da bo nemški narod zopet pozval Hohenzolerna na nemški prestol, je dobil odgovor:

Odgovor na to vprašanje bo prišel morda hitreje, kakor pa mislite. Znano je, da nikdar ni bilo nikakih oficijelnih zvez med Hitlerjevske vladno in Doornom. Odnosaj med Viljemom in Hitlerjem so bili vedno zelo napeti. Viljem nikdar ni sprejel Hitlerja, prav tako pa sta oba odklanjala, da bi vodila razgovore po delegatih. Ta antipatija je prišla posebno do izraza ob priliki Viljemovega rojstnega dne, ko je Hitler dal zapreti in kaznovati oficirje, ki so čestitali bivšemu cesarju in pili na njegovo zdravje. V Doornu tega ne bodo nikdar pozabili in odpustili. Žal pa je ta incident dovedel do popolnega preloma med bivšim cesarjem in bivšim prestolonaslednikom, ki je potem, ko je prišel Hitler na oblast, postal proti volji svojega očeta aktiven član narodno-socialistične stranke. Viljem je takrat pozval svojega sina v Doorn na odgovor. Ta sestanek je bil zelo dramatičen in predstavlja pravo ragedijo v zgodovini cesarske rodbine. Oče in sin sta se znašla v absolutni medsebojni opoziciji. Položaj se je izpremenil le v toliko, da prestolonaslednik pozneje ni več javno nastopal na zborovanjih Hitlerjevcv.

Viljem ima popolno zaupanje v svoje nekdanje oficirje, ki si prizadevajo, da skupno s plemstvom in veleposestniki ter težko industrijo pridobije maršala Hindenburga za to, da reši Nemčijo Hitlerja in njegovega režima. Po informacijah, ki jih imajo v Doornu, se bo to zgodilo. V Doornu so prepričani, da se Hitler ne bo mogel držati na oblasti dalje kot do zime. General Blomberg in oficirji nemške vojske samo čakajo na revolucijo nemškega delavstva, ki se bo brez dvoma vrlo v obem komunistov. Da bi se to preprečilo, je vojni minister general Blomberg odločen, v danem trenutku proglasiti vojaško diktaturo in obsedno stanje. Takoj se bo tudi ustavila kampanja proti židom. Znano je, da ima bivši cesar Viljem med svojimi predvojnimi prijatelji tudi mnogo židov in smatra protizidovsko gonjo Hitlerjevcv za največjo norost.

Ko bo Blomberg odstranil Hitlerja, bo prošil Ameriko za finančno pomoč. Načrti generalstaba za izvršitev te akcije so že davno gotovi. Hitlerju bodo omogočili beg v Italijo. Podkancelar Papen bo vsekakor ostal na svojem mestu in njegova naloga bo obnova prijateljskih odnosov z Vatikanom. Zunanji minister Neurath bo pod novim režimom dobil nalogo, da krene po novih poteh zunanje politike in čimprej uredi povratek Nemčije v Društvo narodov. Vse to bo predstavljalo veliko koncesijo Franciji in Angliji in odstranilo sedanjo napetost ter omogočilo tesnejše sodelovanje. Viljem upa, da se Francija in Anglija po vsem tem ne bo-

sta več protivili obnovi monarhije v Nemčiji in da temu ne bo nasprotovala tudi nobena druga država

Nove žrtve

Pariz, 6. julija. AA. Iz Berlina poročajo: Po vestih, ki so jih po trditvah današnjih pariških jutranjnikov dobili iz uradnega vira, znaša število oseb, ki so jih usmrtili ali so sicer našli smrt v Berlinu pri nedavnih tragičnih dogodkih 46. O drugih nemških mestih, kjer je bila vladna akcija prav tako odločna kakor v prestolnici sami, za zdaj še niso objavljeni uradni podatki, tako da točno število žrtev v teh mestih še ni znano.

Včeraj so po vestih, ki so jih dobili v Parizu, v Berlinu ponovno krožili glasovi, da je med mrtvimi tudi bivši upravnik monakovske policije Seifert in bivši poveljnik Reichswehra na Bavarskem general v. Lossow, o katerem so že svoje čase trdili, da je med mrtvimi. Kakor znano je general v. Lossow zadušil Hitlerjevo vstajo v Monakovem 9. novembra 1933.

V zvezi z drugimi fantastičnimi glasovi, ki se širijo o nedavnih dogodkih v Nemčiji, velja omeniti, da po vestih današnjih pariških jutranjnikov v Berlinu trdovratno trde, da bodo generala Schleicherja pokopali na državne stroške in da mu bo vlada priredila svečan pogreb, čeprav so po uradnem poročilu Schleicherja ubili kot veleizdajalca. Dejansko so pa generala Schleicherja in njegovo ženo že včeraj pokopali na pokopališču v Grosslichterfeldu. Pogreb se je vršil brez poprejšnjega naznanila in v najožjem krogu. Kakor so že poročali, so prvotno določili pogreb za predvečerašnjim popoldnevom, toda policija je v poslednjem trenutku odločila izročitev smrtnih ostankov članom pokonikove rodbine.

Imena žrtev ne bodo objavljena

Berlin, 6. julija. vk. Kakor se sedaj domneva, se ne more več računati, da bodo uradno objavili imena oseb, ki so bile na

povelje kancelarja Hitlerja v soboto in nedeljo ustreljene, ugotovili pa so, da je njihovo število zelo veliko. Dopisniki inozemskih listov, ki dobivajo svoje informacije iz absolutno zanesljivih virov, poročajo sedaj, da priznavajo na merodajnih mestih, da je bilo justificiranih 46 oseb. K tem pa je treba prišteti še veliko število onih, ki so izgubili življenje, ko so se uprli aretaciji, in onih, ki so izvršili samomor. Ne bo torej napačno, ako se smatra, da znaša število smrtnih žrtev okoli 80.

Curih, 5. julija. d. Berlinski dopisnik lista »Neue Zürcher Zeitung«, ki poroča o ustrelitvi bivšega bavarskega državnega komisarja Kahra, pravi, da je bil umorjen samo zaradi maščevalnosti, ker je l. 1923 umaknil svoj pristane na tedanji Hitlerjev prevrat in pustil razgnati s policijo Hitlerjev in Ludendorffov pohod. O Kahru je znano, da je že dolgo časa živel kot zasebnik povsem izven političnega življenja. Polkovnik Bredow, bivši državni tajnik v vojnem ministrstvu, je bil ustreljen, ker je bil eden izmed prvih zaupnikov generala Schleicherja in je poznal marsikatero njegovo skrivnost. Med 46 ustreljenimi, poroča list nadalje, je ves štab voditelja napadnih oddelkov Ernsta, ki je do zadnjega trenutka zadrževal svojo nedolžnost, kakor tudi vodja napadnih oddelkov Krausser, ki ga je Röhm ob nastopu svojega dopusta pustil v Berlinu kot namestnika.

Tudi Luther odžagan?

Berlin, 6. julija. AA. V tukajšnjih političnih krogih se trdovratno širijo glasovi, da se nemški poslanik v Washingtonu dr. Hans Luther, ki se sedaj mudi v Berlinu, ne bo več vrnil v Washington in da bo na njegovo mesto imenovan načelnik oddelka v zunanjem ministrstvu g. Dickof.

Nemčija ne more več plačati

London, 6. julija. AA. Iz Helsinkija poročajo, da nedavno tega ustanovljeni klirinški zavod med Nemčijo in Finsko, ki naj finansira medsebojno trgovino, ne more več delovati, ker je narodna banka v Berlinu izjavila, da ne more več zbrati potrebnih deviz za uvoz iz Finske. Zato je verjetno, da bo vsa trgovina zdaj zastala. Finska trgovina je zaenkrat napram Nemčiji aktivna.

telo živi vsaj uradno v prijateljskem razmerju. »Matine« pravi: Dogodki, ki se odigravajo v Berlinu, nas silijo k vprašanju, ali so si gospodarij Nemčije popolnoma v svesti posledic tega, kar počno ali kar lansirajo. Tako je brez dvoma edinstven primer v kulturnem svetu, da bi tisk cele države dolžil neko drugo državo brez slehernega dokaza, da je pomagala pri zaroti zoper njegovo vladno.

Nemci podtikajo francoski vladi, da hoče meriti nemško politiko s publicami navadne dnevnice vesti in da postavlja svo francosko politiko nasproti Nemčiji na trditve, da je nacionalno socialistična država na milost in nemilost izročena krdelu maskiranih zarotnikov. To bi bilo vendar nekoliko prenašljivo. Razumemo, da skuša nemška propaganda najti razlage sedanji izolaciji Nemčije. Toda tako daleč naše razumevanje vendarle ne gre.

Odločna zavrnitev nemških podtikanj

Francoski tisk ogorčeno zavrača nemške izmišljotine o zvezah Francije z nemškimi zarotniki

Pariz, 6. julija. AA. (Havas poroča: Razen »Matina« in »Journala« se vse ostali francoski tisk za zdaj omejuje na reprodukcijo vesti nemških smotnih listov o tendenčnih poročilih (ki so medtem že formalno demantirane), po katerih naj bi bila Francija vedela za Schleicherjevo zaroto in jo s simpatijami spremljala. »Le Journal« pravi, da je neki visoki uradnik na Wilhelmstrasse dejal, da se francoski tisk ni strahil priobčitev odkritij Wickham Steeda zastran nemških priprav za bakterijsko vojno in da zato nemški zunanji minister ni imel nikakega povoda biti nasproti Franciji obzirnejši, kakor je, zasluzila. »Journal« zaključuje: Torej je šlo za represalije. Toda če si Nemčija lahko po mili volji dovoli, da po svoje razlaga svojim ljudem Röhmovo in Schleicherjevo usmrtnitev, nima nikake pravice spuščati v svet sumničene, o katerih ve, da so iz trte izvita, nasproti državi, s ka-

Preprečen komunistični prevrat v Čilu

Santiago de Chile, 6. julija. V južnem delu države so pokušali komunisti izvršiti državni udar. Po dvodnevni bitki jih je vojaštvo premagalo. Trije komunistični voditelji so bili po naglem sodišču obsojeni na smrt in takej ustreljeni, 350 pa na jih bo postavljenih pred redno sodišče. Nad vso državo je proglašeno obsedno stanje.

Stavka pristaniških delavcev v San Franciscu

San Francisco, 6. julija. r. Pristaniški delavci so se pridružili stavki v ladjedelnih. Včeraj je prišlo do krvavih spopadov s policijo. V spopadih so bili trije delavci ubiti, 22 pa hudo ranjenih. Stavkujoči so zažgali več skladišč in zgradili v pristanišču velike barikade, tako da je ves promet v luki oemogočen.

Veliki nemiri v Amsterdamu

Amsterdam, 6. julija. r. V več delih Amsterdamu je prišlo sili do resnih spopadov, ki so se ponoči pretvorili v pravce pesterne bitke med policijskimi oddelki in razjarjeno množico, ki so jo nahajali komunistični elementi. Nemiri so se pričeli v prvih večernih urah v delavskem delu v središču mesta, kjer se je zbrala velika množica, da protestira proti znižanju brezposelnih podpor. Demonstrantje so v nekaterih ulicah razbili cestne svetilke ter so metali iz hiš na policijo kamene in druge predmete. Šele ko je policija uporabila orožje, je bil v zgodnjih jutranjih urah vzpostavljen red in mir.

Zaupnica francoski vladi

Pariz, 6. julija. r. Zbornica je ob priliki razprave o načrtu za javna dela s 440 proti 146 glasovom izrazila zaupnico vladi.

Mussolini bi se rad sestal z Barthoujem

Po rimskem poslaniku je Mussolini prošil Barthouja za sestanek, ki pa se bo vršil šele pozneje

Pariz, 6. julija. AA. Semkaj je prispel iz Rima francoski poslanik pri Kviralu de Chambrun. Poroča bo zunanemu ministru Barthouju o svojih razgovorih z Mussolinijem in z državnim podtajnikom Savichem. »Journal des Debats« piše v tej zvezi, da ni izključeno da je Mussolini tekom svojih daljših razgovorov s francoskim poslanikom izrazil željo, naj Barthou obišče Rim. »Paris Midi« pa pravi s svoje strani, da se bo poslanik de Chambrun tekom svojega sedanjega bivanja v Parizu poročil.

Pariz, 6. julija. AA. Glede včerajšnjega sestanka med g. Barthoujem in francoskim poslanikom pri Kviralu de Chambrunom v zunanjem ministrstvu pravi davišnji »Matine«, da je ta sestanek zbudil posebno zanimanje zato, ker se je vršil po Barthoujevem potovanju na Balkan in tik pred od-

hodom zunanjega ministra v London, kjer bo imel razgovore z britanskimi državniki. Toda »Matine« pravi, da pomena včerajšnjega sestanka ne kaže pretiravati, ker je de Chambrun prišel v Pariz samo na svoj redni dopust, v prvi vrsti pa zaradi svoje skorajšnje poroke s princoso Lucieno Muratovo. Francoski poslanik na italijanskem dvoru, pravi »Matine«, je brez dvoma govoril Barthouju na včerajšnjem sestanku tudi o Mussolinijevi želji, da se sestanek z g. Barthoujem. Toda čeprav je ta sestanek v načelu že sklenjen, velja opozoriti na to, da je g. Barthou že večkrat naglasil, da bi bilo zastran njegovega obiska v italijanski prestolnici bolje počakati ugodnejših časov, ker je treba kar najbolj pripraviti teren za razgovore med njim in Mussolinijem, če naj ti razgovori obrode kaj uspeha.

Rumunija in Rusija

Ekspeze Titulesca v zunanje političnem odboru obeh zbornic — Soglasno odobravanje Titulescove politike

Bukarešta, 6. julija. AA. Rador poroča: Zunanji minister Titulescu je imel včeraj na skupni seji senatnega in poslanskega odbora za zunanje zadeve obširen ekspezo o diplomatskih odnosih med Rumunijo in Sovjetsko Rusijo. Med drugim je naglašal, da je bil mednarodni položaj Rumunije vse do 6. junija nenormalen, ker je bila brez diplomatskih odnosov s svojim največjim sosedom, z državo, katere sodelovanje v mednarodnem življenju je silno aktivno. Vse dosedanje rumunske vlade so se zato trudile, da bi normalizirale svoje odnose s Sovjetsko unijo — pod pogojem seveda, da se pri tem popolnoma upoštevajo upravičeni interesi Rumunije, kar se je sedaj tudi zgodilo.

V debati, ki se je nato razvila o Titulescovem ekspezu, so sodelovali vsi voditelji strank. Voditelj krščanske lige Guza se je izrekel zoper obnovno diplomatskih odnosov z Rusijo in za ohranitev statusa quo glede stališča Rumunije do te države. Voditelj liberalnih disidentov George Bratianu je navedel več pridržkov zlasti v zvezi s propagando in gospodar-

skimi odnosi. Voditelj narodne agrarne stranke Goga je zelo pohvalno omenil prizadevanje g. Titulesca za ureditev tega vprašanja, vendar je vzlic temu navedel več pridržkov. Govornik je na koncu izrazil nado, da bo moči premagati težave, ki bi se pokazale. Voditelj narodne kmetijske stranke Mihalake je izjavil, da se njegova stranka na vsej črti strinja z zunanjo politiko g. Titulesca in mu zato čestita k uspehu. Dejal je, da bo ta korak velike koristi tako z rumunskega stališča kakor s stališča splošne mednarodne politike. V imenu narodnih zastopnikov iz Besarabije je g. Gazaco, v imenu kmetijske radikalne stranke pa Junianu izrekel Titulescu izrecno zahvalo za njegov trud.

Naposled je povzel besedo predsednik vlade Tatarescu in dejal, da mu je mnogo do tega, da bi se ta ekspezo smatral za skupno izjavo vse vlade in da se v njenem imenu zahvali g. Titulescu. S posebnim zadovoljstvom je ugotovil, da vselej, kadar se pokaže kakšno veliko državno vprašanje, izginejo vsi strankarski oziri, tako da se takšno vprašanje presoja samo v duhu splošne in vzajemne nacionalne zavesti.

Minister Ulmansky v trboveljskih revirjih

Beograd, 6. julija. r. Minister za šume in rudnike g. dr. Ulmansky je sinoči odpotoval v Ljubljano in od tu v rudniške revirje TPD, da se na licu mesta prepriča o položaju in izda nadaljne ukrepe.

Narodna skupščina

Beograd, 6. julija. r. Narodna skupščina je včeraj pričela in danes nadaljevala razpravo o predlogu zakona o mestnih občinah. Razpravo je otvoril z daljšim ekspezem notranji minister g. Žika Lazić, ki je orisal splošni pomen tega zakona in podrobno razčlenil njegove posamezne določbe. Glavni namen zakona je izenačenje zakonodaje o mestnih samoupravah, na drugi strani pa naj ta zakon z modernizacijo obstoječih predpisov omogoči in pospeši razvoj in napredek naših mest. V debati je govorilo veliko število poslancev, ki so v načelu odobraval predloženi zakon, stali pa razne spreminjalne predloge. Po vsej priliki bo debata še danes končana in se bo že nocoj vršilo glasovanje. Predsedstvo Narodne skupščine je zaradi tega pozvalo narodne poslance naj ostanejo v Beogradu.

Likvidacija avstrijske klerikalne stranke

Dunaj, 6. julija. r. Avstrijska klerikalna stranka je včeraj definitivno likvidirala. Arhiv stranke je bil izročen vladi in nadaljnje čuvanje. Premožanje stranke pa so si klerikalni poslanci med seboj razdelili. Le 16.000 šilingov so izročili vladi za dobrodelne namene, ostanek 61.000 šilingov pa so vporabili za to, da so vse poslance stranke zavarovali za primer smrti. V javnosti je ta samogoltnost klerikalnih veljakov izzvala veliko ogorčenje.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Smrtna nesreča

Ljubljana, 6. julija
Davi okrog 9. je v Gradišču pred hišo št. 1 last g. Pavlina voz električne cestne železnice podrl neko žensko, ki je med prevozom s reševalnim avtom v bolnišnico podlegla poškodbam. Okrog 9. je privozil tramvaj št. 7, ki ga je vozil voznik Anton Vovk, iz Šelenburgove ulice proti Rimski cesti. Ravno ta čas je prišla s Kongresnega trga neka ženska. Po izjavi očividcev je stopila pred tramvaj, ki je nesrečno podrl in jo vleklo približno 2 m s seboj. Očividci so dobili vtis, da je neznanka nameroma skočila pred tramvaj. Vovk je z vso silo zavril voz, ki se je že ponekaj metrov ustavil, avozil je nazaj, da so lahko žensko potegnili izpod voza. Bila je nezvestna in je krvavela iz nosa, sicer pa ni bilo videti na nji nobenih zunanjih poškodb. Takoj so poklicali reševalni avto, ki je žensko naložil in jo odpeljal proti bolnici, vendar je neznanka že med prevozom izdihnila. Avto je zato krenil v Mestni dom, kamor je kmalu prispela policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Avramović in dežurni uradnik Gregorič. Po odredbi dr. Avramoviča bodo truplo prepeljali v svrhu sodne obdukcije v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Identiteto ženske niso mogli ugotoviti. Po videzu pripada nižjim slojem in domnevajo, da je služkinja. Je okoli 40 let stara, majhne postave, polnega obraza in oblečena v črno obleko. Na sebi imela črne nogavice in pol visoke čevlje. Ženska je imela pri sebi platneno torbico, ki se jo rabi za trg, v nji pa prazno posodo. Poleg tega je nosila ročno torbico z raznimi drobnarijami. V torbici so našli malo usnjato denarnico z 2.50 Din, dalje usnjato cigaretno dozo, zavojček Drava cigaret, vžigalnik, ključ, rožni venec, svinčnik, etui z očali, nekaj bombonov, zavese sive barve in rjuho. Preiskava se nadaljuje.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2310.40 — 2321.70
Berlin 1301.25 — 1312.05, Bruselj 795.52 — 799.46, Curih 1108.35 — 1113.85, London 171.64 — 173.24, Newyork 3377.72 — 3405.98, Pariz 224.57 — 225.69, Praga 141.23 — 142.09, Trst 291.68 — 294.08 (premila 28.5 odst.).
Avstrijski šiling v privatnem klirinku 9.12 — 9.22.

TPD in drugi premogovniki

Produkcija premogovnikov TPD je nazadovala od leta 1929 do lani za okroglih 53 odstotkov

Ljubljana, 6. julija

Prejeli smo: Zaradi aktualnosti objavljamo nekaj podatkov o tem vprašanju, da bo naša javnost lahko mirno presojala položaj.

Celotna produkcija vseh premogovnih rudnikov v državi je znašala leta 1929. 5.634.900 ton premoga, in je zaradi obče krize lani padla na 4.151.460 ton, t. j. za 27%. Upravičeno bi torej pričakovali, da bi v takem razmerju nazadovala tudi produkcija rudnikov TPD, vendar pa temu ni tako iz razlogov, ki so bistveno izpremenili udeležbo TPD na premogovnem trgu naše države. Produkcija rudnikov TPD, ki je leta 1929. znašala 1.957.640 ton, je pa v letu 1933. padla na samih 921.376 ton, kar pomeni nazadovanje za okrog 53%. Glavni vzrok zato nerazmerno in večje nazadovanje produkcije TPD je zapostavljanje od strani železniške uprave, ki je glavni konsument premoga v naši državi. Med tem, ko je porastel kontingent državnih rudnikov glede dobav državnim železnicam od 28% na 45% in tudi drugih privatnih rudnikov od 28% na 33%, je padla udeležba TPD pri dobavi v istem času od 46% na 26%. Dejansko je TPD dobavila za državne železnice v letu 1929. 894.000 ton, v letu 1933. pa samo 388.000 ton, medtem ko drugi rudniki na državnih dobavah niso izgubili, temveč se pridobili. Vsa prizadevanja TPD, da bi se izpremenilo to zapostavljanje, žal niso rodila nobenega uspeha. Na privatnem trgu je družba v konkurenčnem boju z drugimi domačimi rudniki obdržala vse svoje pozicije, razen najbolj oddaljene relacije, kjer ni mogla več konkurirati zaradi večkratnega zvišanja tovarnini.

Vsakdo, ki ima vpogled v poslovanje industrijskih podjetij, lahko oceni, do kakšnih gospodarskih posledic vodi znižanje obsega obratovanja zlasti v rudniškem podjetju, kjer je udeležba manualnega dela mnogo večja, kakor pri vsaki drugi industriji. TPD se je predvsem morala prilagoditi zmanjšani obsegu dela, a posledice so bile znatne redukcije osebja in je vsem znano, s kakšnimi težkimi posledicami je bilo to zvezano.

Razen množine premoga je bistven faktor za kalkulacijo tista cena, ki se do-seže za produkt. Od leta 1929. so zaradi politike državnih železnic in neurejenega premogovnega trga cene bistveno nazadovale. Pri državnih železnicah je bila TPD primorana pri vsakotlačni pogajanju puščati pri ceni tako, da so se cene znižale za 40%. Tudi na privatnem trgu so cene občutno nazadovale, in sicer za premog TPD v večjem razmerju, kakor pri drugih rudnikih, ker ima družba zaradi svojega obsega večji akcijski radij in mora deloma plasirati svoj premog tudi v bližini drugih rudnikov, ki jih pa zaradi manjše oddaljenosti zvišanje tovarnini ni toliko zadelo.

Posebne važnosti za kalkulacijo je tudi, da so rudniki dravske banovine z doprinosi za javne in socialne davke mnogo bolj obremenjeni, kakor rudniki vseh drugih banovin. Razen prispevka 5 Din na tono za Pokrajinski pokojninski sklad znaša višja obremenitev za socialno zavarovanje, posebno pa za pensijsko blagajno uradništva, poduradništva in delavstva nadaljnjih 5 Din za tono, a k temu pridejo še večje banovinske in občinske doliade tako, da je vsaka tona premoga iz rudnikov dravske banovine za okroglih 12 Din več obremenjena, kakor pri premogovnikih v drugih banovinah.

Posledice nazadovanja oddaje, oem in izredne obremenitve naših rudnikov se zadnja leta zrcalijo v bilancah vseh naših rudnikov. Medtem, po je bilo TPD močnejše v letu 1931. skromno obrestovati v podjetje vložen kapital, je denar ostal v letu 1932. in 1933. brez obresti. Iz bilance TPD za poslovno leto 1933. je razvidno, da je znašal čist dobiček v tem letu ca. 1.800.000 Din, in za preseojo trenutnega položaja je prav važna, kakšna izprememba so nastopile od časa zaključka zadnje bilance.

Kljub odporu TPD in sami izjavi, da družba ne more prenesti nobenega nadaljnjega nazadovanja cen premoga, je železniška uprava tudi letos premogu znižala ceno, ki je nanje TPD morala pristati, če je hotela sploh vsaj deloma zaposliti svoje delavstvo. Za debele vrste premoga, ki predajo edini rentabilni posej, TPD ne doseže niti proizvajalnih stroškov, medtem po mora dati drobne vrste daleko izpod cen produkcije. Cene na privatnem trgu neprestano nazadujejo.

Vsakdo bi vprašal, kako je močnejše, da družba tako težko vzdrži konkurenco manjših neurejenih rudnikov, a razlogi so kaj enostavni. Razen prej omenjenih večjih javno-socialnih davkov, ki jih ima TPD, pa živi večina manjših rudnikov od tega, kar delavcem ne plača. Medtem, ko so znašali povprečni zaslužki na šti pri rudnikih TPD približno 45 Din, plačujejo podjetniki v drugih pokrajinskih svojih delavce povprečno komaj s polovico tako visoko mezo. Tudi vzdrževanje socialnih in stanovanjskih objektov ter sanitarnih naprav pri drugih rudnikih ni na tej višini, kakor pri TPD, in zato ne povzroča takih izdatkov, kakršne ima TPD iz tega naslova. Ker polaga TPD svoje račune javno in je, kakor znano, davčna praksa v Sloveniji zelo stroga, je s tem tudi konkurenčna sposobnost družbe znatno tangirana. Navzile popolnosti naprav TPD in s tem v zvezi večji storitvi delavstva je iz omenjenih razlogov jasno, da tudi najbolj fundirana družba trajno ne bi mogla prenašati različenega tretiranja od strani zakonodaje in ne bi mogla plačevati dvojnih mezd, če bi hotela vzdržati raznovse. je v svojem gospodarstvu.

TPD je vedno pozdravljala boj delavstva za enotno ureditev delovnih pogojev v vsej državi, seveda pod pogojem, da se urede zahtevane minimalne meze v vseh krajih naše države enotno in enakomerno.

Poleg bistvenega vpliva navedenih dejstev za kalkulacijo premoga cen je bila TPD obdarovana še s posebno trošarino na cement, ki obremenjuje podjetje z okroglim zneskom 3 milijonov Din na leto tako, da je postala produkcija cementa, ki je bila v prejšnjih letih rentabilna in je pomagala zmagovati težkoče pri produkciji premoga, pasivna.

Med sitimi je mnogo lačnih

Žalostni prizori na živilskem trgu, kjer pobirajo lačni otroci že obgrizeno sadje

Ljubljana, 6. julija

Marsikdo ne more razumeti niti dandanes, da so na svetu tudi lačni ljudje, čeprav že nekaj let govorimo o bedi. Mnogi inteligenti se celo posmehujejo, če kdo govori o gospodarski krizi, češ, da je vse to lafariari in da zdaj ljudje ne žive nič slabše kot so njega dni ter da so le mnogo bolj razvajeni. Pravijo, da je zdaj višji življenjski standard in da zaradi tega nekateri tožijo nad slabimi časi. Seveda, inteligentom takšnih stvari res ne smemo zameriti. Tako zvana inteligenca pač navadno ne pride drugje v stik z življenjem kot v gostilnah. Slep je tako, da ne vidi naprej od svojega nosu, da ne ve nič o milijonih nezaposlenih po vsem svetu, ne ve nič o zastoji v produkciji, konzumu, trgovini, ne ve si razlagati poima agrarne krize, ne sanja se ji niti, kolikšna je povprečna delavčeva meza, ne vidi preočitnih znakov splošnega obubožanja, ne verjame, da mnogi ljudje hirajo od lakote — skratka ne ve nič drugega, kot da je še vino vedno poceni ter v primeri z nekdanjo valuto še cenejše. Takšni »inteligentom« ne moreš ničesar povedati, kajti zvišeni so nad vsem, da jim ni treba niti gledati, ne poslušati in ne misliti.

Tudi ob tej priliki ne nameravamo ničesar dokazati in ne navajati statističnih podatkov. Ne nameravamo vznemirjati inteligentov, naj žive v veri, da se zdaj godi ljudem mnogo bolje kot se jim je prejšnje čase. Vendar jim pa priporočamo, da naj zatiskajo oči še bolj, kajti sicer se bo njihova trdna vera v sijajno urejenost sveta vseeno začela krhati. Zdjaj so »srečni«. Žive v povsem drugem metafizičnem svetu, a sreče bi bilo na mah konec, ko bi pogledali nekoliko čez kozareček. Tako sede ob svojem omizju in v blaženi samozadovoljnosti jih zmoli samo od časa kakšen bereč, ki se prikrade neopaženo v lokal. Godrnjajo, češ, koliko je dandanes delomrže-nežev, sodrge, postopaveč, ki žive na tako lahek način. Seveda zaradi »postopavečev« ne segajo v žep. »Postopaveč« so nezanimivi. Zanimivejša so dekleta, ki prisledajo same od sebe k mizam in posejajo po nepoučenihih kozarcih. Zlasti je zanimivo, če potegne zadovoljnega »inteligenta« za rokav deklica, ki opreza v senci pred lokalom. Sploh je izredno zanimivo, da oprežajo dekline skoraj v vsakem lokalnu na kupce, ki bi se jim prodale za skorjo kruha. »Inteligent«, podžgan tako od najrazličnejših uspehov, zadovoljen nad izbiro, pač lahko trdi z vsem prepričanjem (če sploh pride do pomnka o krizi), da krize ni ter da o nji poročajo le nekateri listi.

Takšne »malenkosti« ne silijo misliti mešanov Berači so pa tako vsakdanja prikazen, da jih mnogi niti več ne opazijo. Beda se očituje marsikje na nešteto načinov, a ljudje hodijo mirno mimo vsega. Prejšnja leta je še vzbujalo pozornost, če je romala po mestu bedna družina, starši in otroci brez doma in kruha, zdaj se pa

nihče več ne zgleduje nad podobnimi stvarmi.

Na živilski trg prihajajo revne ženske in otroci, ki prosijo pri kmetičah za krompir in zelenjavo. Skrivaj, oprezno in boječe prosijo, ker se boje, da bi jih nekdo, ki bi jih izgnal s trga, opazil. Tako se gibljejo med sitimi, med onimi, ki izbirajo živila in barantajo iz navade. Nekateri kupci se krčijo na sleherni paro, a navadno le oni, ki pri drugih prilikah razmetavajo slovo denar. Večina kmetič prodaja na trgu živila iz krvave potrebe, češar pa mnogi siti ne razumejo. Mnoge »varčne« gospodinje so se navadile, da si najprej napolnijo cekarje, nakar diktirajo cene ter nočejo plačati, kolikor zahteva kmetica, najsi jih roti ali joka. Toda te kupovalke ne spadajo v kategorijo lačnih in bi se zelo zmotili, kdor bi mislil, da se tudi v tem očituje beda. Ne, v tem se samo kaže, da siti radi izražljajo bedne, da meščani, brez sledu socialnega čuta, nimajo nobenega razumevanja za bedne kmete.

To so malenkosti, vendar zelo značilne. Opazujte damo, ki izbirčno pokuša in premetava sadje na sednem trgu! Po sto in še več kupovalk pride h kmetici, ki prodaja hruske, in skoraj sleherni hoče poskusiti sadje, preden ga kupi. Toda pokuša ga nešteto kupovalk, ne kupi pa nobena. Košara se izprazni napol, preden pride prva resna kupovalka. In dama pokuša hruske. Ugrizne sadež ter ga vrže po tleh. Ko se pa ozrete za zavrnjeno hrusko, opazite, da se vlačijo pod tržnimi mizami otroci, ki pobirajo obgrizeno sadje, gnile črešnje in raztresene borovnice. Jedo, kot sestrašene živali. In na bregu ob Ljubljani hlatajo po zavrnjenem gnilem sadju. Lakota jim gleda iz oči. In dolega je vrsta otrok, ki nonajajo cvetje. Ogleda se te otroke nekoliko nobliže! Udrth obrazov, blelih lice in globokih oči čakaajo na kupce. Vsiljivo prosče ponujajo cvetje, ki so ga nabrali na planinah ali v gozdovih. Nekateri prihajajo v mesto od zelo daleč. Brez brašna, kupiti si pa ne morejo ničesar. Izkupiček morajo prnesti domov. Lačni so in končno ponujajo cvetje že obupano ter požirajo solze. Toda ljudje, ki hodijo mimo, tega ne vedo in ne vidijo.

Oni dan je vozil po mestu fant z Dolenjskega trske. Pet ur vožnje je do Ljubljane in net ur je zaman ponujal po mestu kurivo. Bil je utruien in lačen. Ko se je zgradil, so ljudje, ki so mu priskočili na pomoč, mislili da je božjastan.

In kaj vedo meščani o bedi na dežel? Tisti redki, ki gredo včasih med ljudi, ne govorje navadno z njimi o tem, kaj jih boli in ustavljajo se le največ v gostilnah. Nedavno se je ozleščil trgovski potnik v navidez bogati kmetiči hiši v ljubljanski okolici. Ponujal je potreben predmet, ki ga kmet ni mogel kupiti pri najboljši volji, čeprav je stal le dinar. Kmet je novohil potnika, naj prisede h kosilu. Potnik je zjel sok, pa mu ni teknilo. Gospodinja se

je opravičevala, da je jed neslana, češ, da jedo že 14 dni neslano, ker ne morejo kupiti soli. Kmet ima v hlevu tri konje in pet krav....

Toda ničesar nismo hoteli dokazovati; komur ni všeč trditve, da je med sitimi mnogo lačnih, pa naj veruje, da je med lačnimi mnogo sitih. Naj veruje, če je sit.

Brezposelnost v Ljubljani

Ljubljana, 6. julija

Nezaposlenih imamo sicer še vedno mnogo, vendar je treba poudariti, da se je njih število zmanjšalo za tri četrtine. Pozimi kajpak zaznamujemo porast, ker odpade sezonsko delo, vendar pa lahko trdimo, da ima izmed jugoslovenskih mest Ljubljana skoro najmanj brezposelnih. V naslednjem prinašamo statistične podatke za mesec junij, kakor jih navaja Borza dela v Ljubljani.

Po stanju 2. julija smo imeli v našem mestu 965 brezposelnih, od tega 742 moških. Od maja je ostalo pri Borzi zabeleženih 1286 (51 uradnikov, 788 kvalificiranih delavcev, 289 nekvalificiranih in 158 poljskih in gozdni delavcev). V juniju so prevladovali med nezaposlenimi zlasti mizarji, ki jih je bilo 158 brez zaslužka. Takoj za njimi so krojači in čevljarji s 105, dalje kovinarji z 99, strojna industrija je zastopana z 80, izdelovalci živil s 66, črkoastavi s 46, trgovski nameščenci s 40 nezaposlenimi.

V juniju se je na novo prijavilo 365 nezaposlenih in spet prevladujejo kvalificirani delavci, zlasti mizarji in čevljarji, ki se jih je prijavilo 65. Borza dela je posredovala v 52 primerih za nameščenje. Od novo prijavljenih in od maja ostalih je odpadlo 662, med temi 30 uradnikov, 407 kvalificiranih delavcev (379 moških), 157 nekvalificiranih in 68 poljskih in gozdnih delavcev, tako, da je ob koncu junija ostalo brez službe še 38 uradnikov, 572 (529 moških) kvalificiranih, 188 (117 moških) nekvalificiranih in 139 poljskih in gozdnih delavcev. Med temi, ki ne morejo dobiti nameščenja je 89 mizarjev, 77 čevljarjev in krojačev, 70 izdelovalcev živil, 61 kovinarjev.

V maju je ostalo nezasedenih mest 23, prejšnji mesec pa 72 in se jih je v tem času spopolnilo 52. V juniju je borza dela 156 prosilcem izplačala 25.101 Din podpore in sicer so prejeli uradniki 1524 Din, kvalificirani delavci 15.914 Din, nekvalificirani 5671 Din, ostalo pa poljski in gozdni delavci. Od izplačanih podpor je znašala redna 19.706 Din, izredna 4074 Din, na potnih stroških je borza izplačala 1141, za hrano brezposelnim pa izdala 184 Din. Največjo podporo so prejeli tovarniški delavci 3527 Din, slede čevljarji in krojači s 3136 Din, mizarji z 2990 Din, in opekarji ter kamnoski z 2178 Din. V zadnjem času se je med nezaposlenimi pojavilo zlasti mnogo delavcev, zaposlenih prej na račun bednost, fonda (160) in se je zdaj borzi prijavilo 80 delavcev. Ti so prejemale podporo iz bednostnega fonda, odslej jih bo pa podpirala borza dela.

Kje je nedeljski počitek v brivnicah?

Ljubljana, 6. julija.

O tem vprašanju se baš te dni mnogo razpravlja in zato se mi je zdelo primerno, da tu, na tem mestu, sporočim, javnosti naše mnenje in pojasnilo.

Ko je bilo — brivsko-frizerskim obrtnikom dano na glasovanje, kdaj je za nedeljski počitek, kdo ve, je ogromna večina ljubljanskih obrtnikov glasovala za nedeljski počitek in v listih smo imeli priliko citati, da so brivnice ob nedeljah zaprte. Vendar pa se je izkazalo, da nekateri gg. mojstri nimajo niti toliko časti, da bi svoj glas izkazali po pravilnem postopku. Taki gospodje, razen par častnih izjem, so glasovali pač samo zaradi lepšega. Saj papir je dovolj odporen in vzdržli mnogo podpisov. Da bi pa dano besedo držali, to jim še na misel ne pride, in o obljubi se jim niti ne sanja več. Čudno je, da v 64 urah — tedenskem delu — ne morejo niti toliko zaslužiti, da bi se lahko preživljali, temveč morajo še nedelje s pridom izkoristiti. Sploh bi bilo takim gospodom svetovati, naj odpro brivnice v ponedeljek jutraj in zapro drugo nedeljo zvečer, kajti s tem, da jih vsak dan zapro, navadajo osebo pohajkovati in zapravljati čas z nepotrebnim razvedrilom. Saj 10 do 12 ur napornega dela v zatohtem in temnem lokalni ni mnogo in zato moramo navadno delati še v nedeljo od 8. do 2. ure, popoldne pa si lahko privoščimo v veliki meri nedeljsko razvedrilo v obliki izprehoda.

Toda gospodje delodajalci nikoli ne vprašajo, ali je njih pravica ukazovati delo ob nedeljah ali ne in mučiti osebo v 6 urnem delu. Seveda se izgovarjajo na gospodarsko krizo, kar je pač samo po sebi umljivo, dokazemo pa lahko, da večina mojstrov, ki agitirajo za nedeljsko delo, rešuje med tednom svojo krizo z balinanjem, kvartanjem in pijačo, dočim socialno čuteči in zavedni mojstri delajo med tednom z osebo vred in ne skrbje samo za svoj žep, ne da bi se zanimali prav nič, kako živi njihov delavec, kako hira od dne do dne. Ne morem razumeti, zakaj se socialni uradi ne zganjejo in ne napravijo reda, ko pri drugih stvareh vedno toliko govorje in razpravljajo. Saj smo mi ravno tako ravnopravni državljani kot oni, pa samopasni gospodov in ravno tako plačujemo uslužbenški davek. Zato pa imamo tudi pravico, da stavimo svoje zahteve.

Zato ponovno prosimo bansko upravo v Ljubljani, naj doli, da tudi mi ljubljanski pomočniki dobimo takšno zadoščenje, kot so ga dobili naši tovarši v savski banovini in naj s tem dokaže, da jim gre za dobrobit vseh in ne samo tistih, ki so dobro situirani.

Obrabamo se tudi na vso cenjeno javnost naj ob nedeljah in praznikih ne poseja brivskih salonov in naj s tem dokaže, da ima več socialnega čuta kot nekateri gospodje delodajalci.

Prosimo tudi naše cenjene obrtnike, naj se tudi oni spomnijo svoje vaješne in pomočniške dobe, ko so se tudi oni direktno ali indirektno borili za svoje pravice in nam torej ne zamerijo, če kličemo javnost na pomoč, ker se oni ne odzovejo našim prošnjam.

Prosimo pa predvsem vse naše tovarše (-ce) v Ljubljani, da se organizirajo in podpro stremenje naše stroke v borbi za naše pravice. Mi smo samo v strokovni organizaciji, ki stremi za tem, da doseže pravice, ki ji pripadajo in ki dela v dobrobit slabše situiranih članov.

Brivski pomočniki.

Profesorski kongres

Banjaluka, 5. julija

Danes dopoldne je bil svečano otvorjen kongres srednjoškolskih profesorjev. Svečani otvoritvi so prisostvovali poleg 400 profesorjev iz vseh krajev države in velikega števila meščanov zastopnik Nj. Vel. kralja general Belimarković, pomočnik komandanta vrbske divizije, odposlanec prosvetnega ministrstva načelnik za srednjoškolski pouk Mirko Baludžić, ban vrbske banovine Gjorgjević, predsednik občine Hasan beg Džinić, zastopnik trgovskega ministra Popović itd. Kongres je otvoril predsednik jugoslovenskega profsorskega društva Nedeljko Divac s pozdravom odličnih gostov in udeležencev. Nj. Vel. kralja je bila poslana pozdravna brzojavka, potem pa se je oglašil k besedi ban vrbske banovine Gjorgjević, ki je izjavil, da smatra vrbska banovina za posebno čast, da si je izbrala intelektualna elita našega naroda Banjaluko za svoj letošnji kongres.

Stedili so še drugi pozdravni nagovori, potem pa je znova povzel besedo predsednik Divac, ki je govoril najprej o zakonu o srednjih šolah zlasti o napredovanju profesorjev. Sedanji prosvetni minister, kakor tudi njegov prednik sta izjavila, da bosta storila vse, kar je v njunih močeh, da bo v tem pogledu željam profesorjev ustreženo. Med raznimi prečimi vprašanji je najvažnejše ono, da lahko profesorji srednjih šol napredujejo v III. skupino pod lažjimi pogoji, nego je to določal sedanji uradniški zakon, kakor je to tudi pri sodnikih. Pripravljen izpremembe in dopolnitve bodo mnogo pripomogle k zboljšanju zakona o srednjih šolah.

Posebno pozornost je posvečala glavna uprava društva v preteklem poslovnem letu zgraditvi profsorskega doma. Beograjska mestna občina je že dala društvu na razpolago zemljišče na enem izmed najlepših krajev blizu nove skupščine. Fond za zgraditev doma znaša nad 1.900.000 Din. Ta akcija se pa ne sme omejiti samo na Beograd, temveč je je treba razširiti tudi na druga večja mesta, kjer naj dobe profesorji svoje domove.

Tudi letos so se širile vesti o znižanju doklad omeženim ženam v državni službi. Do odpuščenja žen v državni službi sicer ni prišlo, pač so bile znižane draginske doliade omeženim ženam in drugim uslužbenkam, ki žive v družinski zajednici. To znižanje je prehuho in zadelo je zlasti uradnice z nižjimi prejemki. Ničve nima pravice na polju prosvete krateži ženam pravice do sodelovanja v vzgoji naraščajca, ki ga rode, je dejal g. Divac.

Profsorsko društvo šteje zdaj 3198 članov in sicer jih je v beograjski sekciji 1800, v zagrebski 703, v sarajevski 550, v ljubljanski 205 in v splitski 140. Glasnik profsorskega udruženja je izhajal na šestih tiskanih polah. Število naročnikov je poskočilo na 3350. Končno je g. Divac izjavil, da je slišal o neki novi orientaciji, kar pa more biti po njegovem mnenju samo izven pravil Profsorskega društva. Nosilci nove orientacije naj jasno in glasno povedo, kaj hočejo, ali jim gre za temeljne izpremembe ali za osebna vprašanja. Burna debata se je razvila o vprašanju verskega pouka na srednjih šolah. To vprašanje je na dnevnem redu tudi danes.

Nov avtocar v Mariboru

Maribor, 5. julija

Poročali smo že, da se je mariborska mestna občina odločila za nov, popolnoma moderen in razkošen avtocar. Ni pa ostalo le pri sklepu, kajti v sredo dopoldne je no vožilo že vzbujalo v vsem mestu veliko pozornost. Impozantno rumeno rdečo vozilo je velika pridobitev Maribora ter je mestni občini iskreno čestitati. Dočim so šasija in motorji izdelali znane tvrdke »Saurer Werke« z Dunaja, je karoserija popolnoma domače delo, saj jo je izdelala ljubljanska tvrdka »AvtoBUS Rojina«. Tapciranje in ličanje avtocara pa je izvršila tvrdka Belantič iz Ljubljane. Naravnost vžvičen je bil nad posrečeno harmonijo barv in zunanostjo vozila, vsakdo, ki ga je videl. Človek se kar ne more načuditi razkošju v notranjosti avtocara. Potniki se bodo prav dobro počutili na mehkih sedeh, ki ublažijo sunke tako, da niti na najslabših cestah vožnja ne bo mučna. Vozilo je najprimernejše za izlete, saj je v njem 32 sedežev. Motor, ki ima 70 ks, skoro neslišno brni. Vse je v vozu luksurijsno a obenem praktično. Pa tudi uporaba ni predraga, saj porabi na 100 km le 32 l bencina in nekaj olja.

Avtocar je namenjen predvsem za izlete in je kot tak tudi v narodno-obrambno pogledu velika pridobitev, saj se ga bodo lahko posluževala vsa društva in pohitela v njem na našo mejo in še preko nje. Da je močnogi avtocar res namenjen izletom in našim prelepim krajem, je pokazala tudi krstna vožnja v solčne Slov. gorice. Voz so napolnili mestni uradniki in njihove gospe in povabljeni gostje.

Proslava sv. Cirila in Metoda

Maribor, 6. julija

Na večer pred praznikom slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je poleg kresov na stolniškem hribu, Piramidi in Kalvariji močeno palopal na hribu sv. Urbana kres, ki so ga zažgali na pobudo podružnice CMD v Mariboru domačini v Kamnici. Okoli kresa se je zbrala izredno velika množica domačinov kakor tudi meščanov in Ciril-Metodarjev iz Maribora, starih in preizkušenih narodnih borcev. Prepevali so narodne in domoljubne pesmi, ko pa je začel ogenj pojemat, je izpregovoril predsednik mariborske podružnice CMD dr. Lasič. Slavil je spomin bratov sv. Cirila in Metoda, poudarjal njihov pomen za slovanstvo in jugoslovenstvo, obenem pa tudi žalostno dejstvo, da danes tisti krogi, ki so nekoč blagoslovljali delo slovanskih bratov in dovoljevali slovanskim vernikom moliti v lastnem jeziku Boga, pomagajo zatirati naš jezik celo na najsvetnejših mestih. Z željo, da bi slovanske blagovestnike čuvala naš rod, je zaključil svoj lepi nagovor. Množica je odšla nato v bližnjo goštilno, kjer se je slavnost nadaljevala. Tu se je najprej g. dr. Lasič v toplih besedah spomnil lani umrlega predsednika Ciril-Metodove podružnice v Kamnici, šolskega upravitelja Čepeja, čigar spomin so navzoči počastili s Slava-klici. Oglašili so se k besedi tudi drugi govorniki.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Petek 6. julija katoličani: Iza-
ija, Domogoj, pravoslavni 23. junija.
DANASNJE PRIREDITVE.
Kino Matica: Nič brez ljubezni.
»Merkur«, občni zbor ob 19. Trgovskem
domu.
Kino Dvor: Sled v snegu.
Šahovski brzturnir za prvenstvo Ljub-
ljane ob 20. v kavarni Evropi.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9
in dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

Izpod sita

Reklama je potrebna, posebno če gre
kupčija slabo ali če blago ni nič kaj prida.
Je pa razlika med reklamo in reklamom.
Ena je krščanska (ne katoliška!), druga pa
judovska, ena dostojna, druga kričeča,
bombastična. Naše ljudstvo pravi, da se
dobro blago samo hvali. Tudi to je res, le
prav je treba razumeti ta pregovor. Če bi
imelo blago dar govora, bi ta pregovor
sepal.

Če bi tolovaj pred usmrtitvijo prosil,
naj mu prinese liter čevka ali rizinga in
bi lastnik tiste zlatenke kapljice izbral to
za reklamo, da bi pripočil vinskih brat-
cem svoje vince, češ, glejte, celo obnečen
je mislil na mojo kapljico v zadnji želji,
bi bila to grdobija, vredna vse obsode.
Če pa sklene potnik pod pezo razmer
prostovoljno umreti in mu uredništvo ka-
teregakoli lista podtakne željo, da bi si
rad z branjem dotičnega lista lajšal usodo,
je to tudi reklama grdobija, obenem pa
zanjavi dokaz, da bi bil dobil tisti po-
sneljak v roke res orožje obupa, če bi bil
bral list, ki ga zna uredništvo tako ime-
nitno pripraviti.

SPORT

Atrakcija SK Svobode v Trzinu

Da se občinstvo znova zainteresira za
nogomet je sprožil agilni predsednik SK
Svobode v Trzinu g. Pader misel, da bi se
odigralo nekaj nočnih tekem. Nočna tek-
ma je nedvomno zanimiva in privlačna,
ni je pa mogoče prirediti brez primerne
razsvetljave. To novost sta poskusila zdaj
oba trziška kluba SK Svoboda in SKT, pa
nista dosegla zaželenega uspeha. Javno
je bilo, da je treba izpopolniti razsvetljavo
tako, da bi sence ne motile gledalcev. Za
to je pa potreben seveda denar, a SK Svoboda
nima toliko denarnih sredstev, da bi
mogla to storiti. Zato se je obrnila na
znano podpornico sporta predilnico Glanz-
man-Gassner, ki je radevolje dala na raz-
polago delavce za postavitve drogov,
mestna občina je pa dala iz svojih gozdov
brezplačno les. Zice so napeljevale v višini
20 m za razsvetljavo bo skrbelo 6 močnih
žarnic, nad sredino igrišča.

S tem je igrišče pri sokolnici urejeno
po vseh pravilih za nočne tekme. Prva no-
čna tekma bo jutri ob 20.30, ko bo gosto-
vala v Trzinu SK Svoboda iz Ljubljane.
Trziško občinstvo naj dokaže z obilnim
posetom, da zna ceniti prizadevanje svoj-
jih marljivih in požrtvovalnih sportnikov.

— SK »Svoboda«. Danes ob 19.30 je
članski sestanek. Igramo nočno tekmo v
Trzinu. Prvo moštvo sigurno! Po sestanku
seja odhoda. Vse igralce opozarjamo,
da morajo imeti opremo v redu.

Dolenjska je res zapostavljena

Ljubljana, 6. julija

Dolenjci imamo dovolj povič za upra-
vičene pritožbe, da se dolenjski kraji pre-
več zapostavljajo. To je ugotovilo tudi ne-
davno tujkoprometno zborovanje v Novem
mestu. Pogledimo samo železniške zve-
ze proti Gorenjski in Kamnici in potlej
proti Dolenjski! Saj ne zahtevamo Dolenj-
ci, da bi vozil vlak proti Novemu mestu
vsaki dve uri, kakor vozi v Kamnici, go-
tovo pa ne moremo biti zadovoljni s tem,
da nimamo popokne nobene zveze na Do-
lenjsko. To zapostavljanje pri železniških
zvezah pa gre vzporedno z zapostavljanjem
pri avtobusnem prometu. Vsa Slovenija
se ponaša z ugodnimi avtobusnimi zveza-
mi in vsi kraji povdarjajo v svoji tujko
prometni reklamni ugodnost dobrih avto-
busnih zvez. Kamnik ima vsak delavnik
n. pr. poleg 6 vlakovnih še 5 avtobusnih
zvez, dalje Kranj, Trzin itd., samo Dolenj-
ska mora biti brez avtobusne zveze. In
vendar so ob železniški progi proti Kam-
nici in Gorenjski postajališča vlakov
bolj na gostu, kakor na dolenjski progi.
Na gorejski strani gre skoro povsod cesta
vzporedno z železnico, na Dolenjskem pa
že ponekod daleč od železnice.

DANES OB 4., 7.15 IN 9.15 PREMIERA. Slavni komik GREORG ALEKSANDER in lepa ELSE ELSTER v muzikalni komediji

NIČ BREZ LJUBEZNI

Nov »Paramountov zvočni tehnik«. — ELITNI KINO MATICA. Telefon št. 21-24.

DNEVNE VESTI

— Konferenca ministra dr. Angjelinoviča s predstavnik spilitkih sportnih klubov. Minister za telesno vzgojo naroda dr. Angjelinovič je imel v sredo v Splitu konferenco z delegati sportnih klubov, ki so mu pojasnili težak gmetni položaj vseh panog sporta. Minister je izjavil, da ni zadosti sredstev, da bi bilo mogoče sport denarno podpreti. Sportniki so ga opozorili, naj bi se zavzel za znižanje taks na vstopnice sportnih prireditve, ki znašajo 38 odst. kosmatih dohodkov.

— Promocija. V torek je bil na zagrebški univerzi promoviran za magistra farmacije g. Viktor Cvar iz Ljubljane. Cestimo!

— Zagrebška univerza je dala že 4090 doktorjev. Zagrebška univerza je stopila v 60. leto obstoja in letos je dosegla rekordno število slušateljev. V letošnjem polletnem semestru je bilo na vseh 7 fakultetah vpisanih 5.078 slušateljev, lani pa 4562. Krediti za vzdrževanje zagrebške univerze so znašali v šolskem letu 1925—1926 še 41.000.000, zdaj pa znašajo 26 milijonov Din. Zagrebška univerza ima 109 rednih in 24 izrednih profesorjev, 23 docentov, 12 privatnih docentov, 24 honorarnih nastavnikov, 2 višja učitelja, 87 asistentov, 5 asistentov volonterjev, 18 asistentov dnevničarjev in 5 lektorjev. Doktorjskih promocij je bilo doslej na zagrebški univerzi 4090, in sicer na filozofski 121, na juridični 957, na bogoslovski 19, na medicinski 857, na kmetijsko-gozdarski 17, na veterinarski 70, na tehnični pa 14.

— Kongres nastavnikov meščanskih šol. Poročali smo že, da se je pričel včeraj v Splitu kongres združenja nastavnikov meščanskih šol. Božidar Stojanović je predaval o jugoslovenski abecedi. Dve abecedi ovirata duhovno ujedinjenje našega naroda, ustvarjata plemensko razdvojenost in antagonizem ter onemogočata, da bi se istovestnost hrvatsko-srbskega jezika izkoristila v pozitivnem smislu. Raba dveh abeced vpliva v vsakem pogledu negativno. Dobiti bi morali enotno abecedo. — Uprava združenja je pokrenila akcijo za ustanovitev muzeja meščanskih šol.

— Zagrebški planinci na Celjski koči. Hrvatsko planinsko društvo priredi v nedeljo za svoje člane skupni izlet na Celjsko kočo. Udeleženci se odpeljejo iz Zagreba v nedeljo ob 5.25, iz Celja se pa vrnejo zvečer.

— Kongres evropskih železničarjev v Dubrovniku. V Dubrovniku bo od 5. do 13. oktobra mednarodni kongres železničarjev iz vseh evropskih držav. Prisostovalo mu bo nad 300 delegatov. V Dubrovniku sta se mudila te dni zastopnika prometnega ministrstva in inspektor Jovanović in namestnik generalnega direktorja Putnika Vladimir Perše, da pripravita vse potrebno za sprejem gostov.

— O razširjenju državnega podjetja v Zenici v škodo KID razpravlja v današnji beograjski »Politiki« g. Milan Santic v obširnem članku, v katerem se seveda zavzema za povečanje železarne v Zenici. Med drugim pravi, da lahko izdelamo v Jugoslaviji zdaj 45.000 ton železa, uvozimo ga pa nad 115.000 ton letno. Na Jesenicah in v Zenici izdelujemo samo majhne in srednje profile, a glavni železni material moramo uvažati. Pisec pravi, da so Jesenice pokrenile akcijo, ki zahteva zapostavljanje Zenice in ondotnega delavstva, kar seveda ne drži. Pravi tudi, da je bila Zenica doslej še preveč zapostavljena. Končno najva še stokrat premleto trditve, da so Jesenice na meji, dočim je Zenica v srcu največjega in najbogatejšega rudarskega bazena in sredi države. Njegovih trditev ne bo lahko ovreči, pa tudi vsi njegovi argumenti so dovolj prozorni, da ve celo vsak lajik, kam merijo.

— Prodaja ribjega olja v drogerijah. Na pritožbo proti prepovedi prodaje ribjega olja v drogerijah je izdala banska uprava dravske banovine pod VI. No. 5486-3 z dne 4. maja sledečo odločbo: Glede prodaje ribjega olja v drogerijah: Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je s odlokom S. br. 6613 z dne 21. maja 1932. dejansko dovolilo prodajo očiščenega ribjega olja razen v javnih lekarnah in sanitetnih ustanovah, ki po zakonu nimajo pravice prodajati to olje, tudi drogerijah, pod pogojem, da jih vodijo strokovnjaki. Ministrstvo je izdalo 28. marca 1934 pod št. 2649 tozadevno tolačenje, da se pod strokovnjaki v rešitvi 6613 z leta 1932. morajo smatrati tudi oni drogist, ki vodijo drogerije v zmislu § 60-6 obrtnega zakona in kateri izpolnjujejo pogoje § 66-1 obrtnega zakona. Prepoved prodaje ribjega olja je torej v nasprotju z ministrskim odlokom št. 6613 z dne 21. maja 1932 in št. 2644 z dne 28. marca 1934. Ribje olje morejo prodajati torej tudi drogerije.

— Vasja Pirc v Splitu. V sredo 11. t. m. nastopi v Splitu proti spilitkim šahistom naš velemojster Vasja Pirc. Za njegov nastop vlada v Splitu veliko zanimanje.

— Pojasnilo. V članku »Frazirati«, ki ga je za naš list napisal urednik »Zborov« g. Zorko Prelovec polemico proti so uredniku »Grlice v Zagrebu« g. Ivanu Grbcu, se čuti prizadetega g. Joseph Grbec, Ljubljana VII, Dolinska steza 4. Ugotavljamo, da ta gospod, dasi se peča z glasbo, s to zadevo nima absolutno nobene zveze.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo in zmerno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 27, v Zagrebu in Skoplju 24, v Ljubljani, Beogradu in Sarajevu 23, v Mariboru 22.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764, temperatura je znašala 12.5.

— S koso po roki. V ljubljansko bolnico so pripeljali 62letno Francisko Janež iz Starega kota, obletina Draga, ki jo je nekdo med prepriom sunil s koso v levo roko.

— Tri mlade obupanke. V Zagrebu so imeli včeraj dopoldne tri primere poskušene samomora mladih deklet. Skozi okno je skočila 19letna učenka strokovne šole Anita Rožič. Zaljubljena je bila v nekega

študenta, toda njena mati in bratje s tem niso bili zadovoljni. Zlomila si je desno nogo, poleg tega ima pa še lažje telesne poškodbe. Druga obupanka je 20letna natakariča Anka Pintarič, ki se je napila octove kisline. Zaljubljena je bila v nekega mesarja, pa so ji doma branili omožiti se. Tretja obupanka 19letna Anica Tušak se je tudi napila octove kisline. Kaj je napotilo njo, da je sklenila umreti, ni znano. Vse tri so prepeljali v bolnico.

— Strela jo je ubila med molitvijo. V vasi Mutnik blizu Bihaca je v ponedeljek zvečer strela udarila v hišo premožnega kmetu Murata Harbaša. Njegova žena je bila ta čas sama v izbi, kjer je molila. Strela jo je ubila med molitvijo. Ubila pa je tudi v staji dva vola, tri krave in tri telice.

— Dva mrtva zaradi prehoda čez njivo. V vasi Lusini blizu Bihaca je prišlo v torek do krvavega obračunavanja med sptima sorodnikoma Suljo in Hasom Sulicem. Hase je dolgo branil Sulicu prehod čez svojo njivo. Zato sta bila sprta in čakala stasamo na ugodno priliko, da obračunata. V torek sta se srečala v bližnjem gozdu in oba sta imela sekire. Kmalu sta se spopadla, prihiteli so sosedje in razvila se je krvava bitka. Kar je potegnil Hase revolver in ustrelil Rasima Sulica, da je oblezel mrtve. Hase sam je pa dobil tako težke poškodbe, da bo po mnenju zdravnikov tudi umrl.

— Deček utonil. V vasi Karlovac blizu Ludbrega se je šel kopat 9letni učenec Vinko Koščak. Zašel je pa v tolmun, kjer ga je zgrabil vrtinec in ga potegnil na dno Drave. Njegovega trupla še niso našli.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravnega »Franz Josefov« vode urejeno prebavo. Specialni zdravilniki silnega slovesa izpričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefov« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Nov občinski odbor. Na mesto umrlega občinskega odbornika g. Antona Likozarja je imenovan za občinskega odbornika učitelj v Ljubljani g. Josip Ambrožič.

—lj Na ribjem trgu je bilo danes precej rečnih rib, morskih pa tudi na izbiro. Med morskimi prevladujejo še vedno male ribe, sardele in skuše. Cene so že nekaj časa stalne. Dragih morskih rib ljudje zdaj ne kupujejo mnogo, zato se tudi kupci ne zalagajo z njimi tako, kot zimske mesece. Dragih je bilo danes samo po nekaj kilogramov. Cene so v splošnem iste, kot so bile pozimi. Lubenj prodajajo po 40 Din/kg, orade in palamido po 36 Din/lit. Najcenejša morske ribe so paline in sardelice, ki so jih danes prodajali po 12 Din. Sardelice so najdražje po 20 Din, cena skušam se ravna po velikosti rib, najdražje so bile danes po 24 Din. Plavice in skuše se razlikujejo, češar pa nekatere gospodinje ne vedo. Skuše (skomber) veljajo za boljše od plavic (locarda). Zato so plavice nekoliko cenejše, čeprav so večje. Med rečnimi ribami je bilo danes največ ščuk, ki so zdaj nekoliko cenejše. Prejšnje čase so jih prodajali po 28 dinarjev/kg, zdaj pa po 24 Din. Cene drugih rečnih rib so nespremenjene. Zab je na izbiro po stalnih cenah.

—lj Tyrševa cesta onstran železniškega prelaza še vedno ni tlakovana. Polovična cesta je še neuporabna. Tlakovalci delajo na Vilharjevi cesti, kot da se tam bolj mudi, čeprav ni nobenega prometa. Delo vodi mestno cestno nadzorstvo; oddajo ga je v akord tlakovalcem, ki so vsi iz okolice Sombora in Novega Sada. Tlakovali so že prejšnja leta naše ceste. Mnogo cest so tudi tlakovali že v Beogradu in Zagrebu. Kmalu jih pojde ena skupina v Maribor, ostali bodo pa še popravili naše ceste.

V KAVARNI, RESTAVRACIJI in pri vašem trgovcu zahtevajte naša štajerska A. L. jargca. — Podružnica: Löwy, Kolodvorska ulica št. 35. — Telefon 27-25.

—lj Na Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev včeraj niso uradovali. Delo pa ni počivalo v tovarnah, na stavbiščih, delavnicah, cestah itd., povsod so delali. Mnogi delavci so prihajali na bolniško blagajno kot pač ob navadnih delavnikih, toda ničesar niso opravili. Mnogi so bili zelo potrebni zdravniške pomoči, nihče pa ni vedel, da na OUZD ne uradujejo, ker ni bilo prej objavljeno. Sicer smo mnenja vsi zavarovalci, da je bolniška blagajna zaradi delavcev in ne delavcev zaradi nje. Ob dne, ko delajo delavci v vseh panogah, bi se moral ravnati tudi OUZD po delavcih. Kaj bi bilo, če bi se pripetilo včeraj v obratih več nesreč? Ponesrečenci bi bili brez zdravniške pomoči. Zavarovalci morajo plačati zavarovalnino za vsak dan, ko delajo, zato smejo tudi zahtevati, da je urad odprt vsak dan, ko ne praznujejo delavci. Zato se OUZD ne sme prištevati med druge državne urade (ki lahko praznujejo brez vsake škode), kar se tiče praznovanja. — Zavarovalanec.

—lj Sreska organizacija JNS za mesto Ljubljana javlja, da se Sreska skupščina, določena na 7. t. m. ob 17. uri v Kazini, preloži, ker je poslanec minister g. dr. Kramer nujno zadržan v Beogradu zaradi razprave o zakonu o avtonomnih mestih. Kdaj se bo skupščina vršila, bomo javili v najkrajšem času.

—lj Propagandni izlet »Krk« v nedeljo 8. t. m. Obiščemo Litijo, šmartno, grad Bogenšperk, Javorje. Pristavo in stiški samostan. Odhod ob 7.25 z vlakom do Litije, povratek z dolenjem ob 22.08.

—lj Prijava sprejema do petka pisarna »Krk«. hotel »Miklič«, dnevno med 17. in 19. uro.

—lj XXXIV. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani se vrši danes v petek dne 6.

Julija t. l. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Zdrženja trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica 27, prišleci, levo. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. V volitve odbora, društvenega razodišča ter dveh preglednikov računov. 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1934. 7. Samostojni predlogi.

Iz Kamnika

— Naše gasilno društvo nam je v nedeljo pripravilo prav prijetno zabavo na svoji veselici. Med posrečenimi točkami programa je bilo posebno privlačno streljanje s sobno puško za šest lepih nagrad. Ker nimamo pri nas strelske družine, so strelci skoro do polnoči oblegali strelišče. Prvo nagrado je odnesel brivski mojster Martin Gjurin, ki je od 40 dosegljivih točk izgubil samo 2, drugo nagrado pa mestni stražnik Regali s 35 točkami.

— Stari in mladi nogometaši se bodo v nedeljo spoprijeli v nogometni tekmi, ki vedno privabi v Kamniku rekordno število gledalcev. Stari že prav pridno trenirajo in težko čakajo trenutka, ko jih bo njihov kapetan g. Valter Stuzzi popeljal v boj proti mladi gardi.

— SK Svoboda. Danes ob 14. naprej trening za vse proste igralce. Treningu naj sigurno prisostvuje Lekše! Ob 19.30 sestanek članstva. Prvo moštvo sigurno. V soboto igramo v Trzinu nočno tekmo. Po sestanku ob 20. seja v Delavski zbornici. Vse gg. odbornike prosim točnosti. I. tajnik.

Samo še danes Harry Piel v svojem senzacionalnem detektivskem filmu

SLED V SNEGU

Senzacionalna odkritja, divne pokrajinske slike, drzne vožnje in skoki.

ZVOCNI KINO DVOR

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.

Vstopnina 4.50 in 6.50 Din

Iz Ptuja

— Tatvina. Posestnik Kureš Albert iz Moškanjcev je zapazil, da mu je neznan tat odnesel iz vinčarije v Brezovcu več metrov tračnice. Tatvine je takoj osumil delavca A. G., ki mu je že leta 1930 in 1931 odnesel več metrov tračnice in železne obroče ter 250 kg apna. Orožniki so G. A. izsledili, ki pa je priznal tatvino samo za tračnice. Izročeni je sodišču, da se dožene, če je kriv tudi ostalih tatvin.

— V znamenju krize. Tukajšnja podružnica trdnice Julius Meinel je prenehala z obratovanjem.

— Iz orožniške službe. Kot poveljnik tukajšnje orožniške čete je nastopil službo kapt. II. kl. g. Bervald Josip, ki je prišel iz Vranje. Novemu komandantu želimo, da bi se počutil med nami tako kakor njegov prednik g. major Cvetkovič.

— Nočni požar. Nedavno je začelo goreti okoli 12. ure v preši posestnika Alojza Kranjca v Skoriščah. Požar je izbruhnil v notranjosti preše in se ne ve, kaj je bilo vzrok. Ker je bilo poslopje leseno in s slamo krito, je ogenj kaj hitro opravil svoje, tako da je poslopje pogorelo do tal in ima posestnik občutno škodo.

— Obisk mariborskih trgovcev Ptuj. V nedeljo je napravilo mariborsko slovensko trgovsko društvo pod predsednikom g. Pintarja izlet v Ptuj. Ptujski trgovci so svoje tovaršice lepo sprejeli in jih je popeljal tukajšnji veletrgovec g. Milko Senčar. Mariborčani so si ogledali znamenitosti Ptuja kakor tudi znamenitosti kraja Trakušcanu. Zvečer pa je bil prijateljski sestanek v gostini »Pri Roziki«.

Z Jesenic

— Sportne vesti. SK »Bratstvo« je uvedlo poleg ostalih panog sporta tudi plavalno sekcijo. Pouk v plavanju bo vodil g. inž. Wagner Jurij, ki je absolviraval plavalne tečaje v Nemčiji in v Angliji. Poučeval bo plavanje vsak torek in četrtek popoldne ob 16. uri naprej v Cufarjevem kopališču. Vsi člani kluba, ki imajo veselo od tega zdravrega sporta, naj se prijavijo pri klubovnem tajniku g. Jožetu Činčkovcu, da jim bo izstavljal legitimacije za prost vstop v kopališče. Sprejemajo se tudi novi člani in bodo deležni istih ugodnosti, če se pravočasno prijavijo v klub. — SK »Bratstvo« javlja, da bo imelo svoje običajne letne sportne dneve 28. in 29. t. m. in ne 4. in 5. avgusta kot je bilo prvotno določeno, ker sta ta dneva že zasedena. Vodstvo kluba se pogaja za sodelovanje z raznimi romaninimi klubi dravske banovine in tudi zagrebško »Concordio«, ki je bila svoj čas že državni prvak v nogometu. Vse kaže, da bo letošnji sportni dan »Bratstva« v vsem nadkrilil dosežanje sportne dneve, ker bodo na sporedu poleg nogometa tudi tekme v nekaterih zanimivih panogah lahke atletike.

— Napredek v naši trgovini in obrti. V jeseniških trgovinah v zadnjem času lahko dobijo v veliki izbiri vsakovrstno blago, po katerega si moral pred leti hoditi v Kranj in Ljubljano. Poleg uvoženega blaga se dobi vsake vrste blaga domačega izdelka in to po zadnji modi izdelane obleke za gospode in dame in obuvave vseh vest od plesnih čevljev in gozjeric in to po najbolj nizkih cenah. V naših gostilnah in restavracijah se dobi prvovrstna prehrana in to za isto ceno ali še ceneje, kot v Kranju in Ljubljani. K vsemu temu je v veliki meri pripomogla huda konkurenca med trgovci, obrtniki in gostilničarji, ki se s solidnim in poštenim delom bore za svoj obstoj. Kljub temu, da so Jesenice industrijski kraj, je v gostilnah in restavracijah čistoča, za kar skrbijo solano osebe. Škoda je le, da marsikje manjka gostilniških vrtoč, da bi človek v vročih poletnih dneh obdeval v hladni senci, kot je to na Bledu, v Radovljici in drugih krajih.

Pravilen odgovor.

Pri rigorozu vpraša profesor: »Materi in hčeri se istočasno rodita hčerki, ki sta si čudovito podobni. Babica otroka zamenja. Ker je starejša mati zelo bogata, je važno ugotoviti pravo mater prve in druge deklice. Kako bi to storili?«

»Se enkrat bi ju zamenjali.«

Sokolstvo

Viškim občanom

Sokolsko društvo Vič proslavi v nedeljo srebrni jubilej z razvitjem naraščajškega prapora in z javno telovadbo.

Praporu kumuje Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. S tem visokim odklikovanjem ni počaščeno samo naše društvo, marveč tudi vse prebivalstvo viške občine. Zato se obračamo z vladno prošnjo do vseh hišnih posestnikov, da razobesijo zastave, v soboto zvečer med bakljado pa razsvetle okna.

Obenem vabimo vse naše občane, da se sokolskih svečanosti udeležijo v čim večjem številu in s tem izkažejo priznanje našemu Sokolu za njegovo 25-letno delovanje na polju duševne in telesne vzgoje.

Sokolsko društvo Vič.

Slavnostna akademija viškega Sokola

Kot druga večja prireditev v okviru proslav viškega Sokola se je vršila smoti na letnem telovadišču akademija viškega Sokola, ki je pokazala razmeroma prav lepe uspehe, kljub nekaterim hibam, ki bi se bile dale pri večji pazljivosti sodelujočih odpraviti. Na telovadišču se je zbralo nad 1000 gledalcev, ki so z velikim zanimanjem sledili akademiji. Na častni tribunski so zasedli svoja mesta konzul ČSR inž. Sevlčik, sreski nadnik žnidaršič, župni starosta br. dr. Pipenbacher, podstarosta brat Krapež, tajnik brat Flegar, podstarosta Ljubljanskega Sokola brat dr. Fran Kandare, starosta Sokola II. brat dr. Subic, za Sokola IV. br. Lojze Roš, starosta štepanjskega Sokola br. Slana, predsednik viške občine g. Petrovič ter številno članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev. V častnem številu so bila zastopana tudi domača lokalna društva in organizacije.

Akademijo je otvorila moška deca, ki je strumno prikrala na telovadišču in nastopila z vajami s sabljami. Občinstvo je nagradilo mlade vojae z živahnim odobravanjem. Zelo lepo je nastopila ženska deca s »Kuharčiki«. Čedne vaje in okusne obleke so napravile najbolj vtis, zato občinstvo ni štedilo s priznanjem. Izvrstno so se postavili »Pastirčiki«, ki so med petjem in s spremljevanjem bobna prav lepo in skladno opravili svoje vaje. V okusnih dečevnih oblekah je ženski naraščaj skladno in grazijozno pokazal simbolične vaje po koroški narodni pesmici »Gor čez iza-«

ro« med navdušenimi ovacijami občinstva. Po ženskem naraščaju je prikoral na telovadišče moški naraščaj, ki je nastopil z vajami po zmagovalnem pohodu iz opere »Aida«. Pri večji pazljivosti posameznih telovadcev bi vaje dosegle zadovoljivejši uspeh. Ženska deca je ljubko izvedla vaje »Pozdrav Gorenjske in gledalci so toplo pozdravili najmlajše Sokolice. Strumen je bil nastop moške dece z vajami s kopji, ki so zelo vzgale, kar je dokazovalo burno odobravanje občinstva.

Za dečki je nastopilo 9 članic z vajami po gavotti. Telovadke so svoje vaje izvedle prav grazijozno in skladno ter se je vide. lo, da so se močno potrudile, zato uspeh tudi ni izostal. Splošno so bile vaje članice ena najboljših točk sporeda. Za zaključek so nastopili člani z gorečimi kiji. Pri večji pazljivosti posameznih telovadcev in bolj ši godbi — v hitrejšem valčkovem tempu — bi vaje gotovo dosegle večji uspeh; telovadci bi bili morali vsaj enkrat prej poskusiti te vaje. Vsi telovadci so potem odhiteli k velikim grmadi in zažgali kres v počastitev slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda.

Omeniti moramo, da so vse telovadne točke navežbali in sestavili člani in članice vaditeljskega zbora sami, za kar jim gre vse priznanje. Akademija je pokazala, da ima viški Sokol dober telovadni material, ki bo pri sistematičnem vežbanju dosegel še večje uspehe. Po akademiji se je razvil na telovadišču prijeten prijateljski večer.

Akademija je za nami, čaka nas pa še v nedeljo drugi slavnostni dan, razvite naraščajškega prapora in javna telovadba, na kateri bo polagal viški Sokol obračun svojega dela v telovadnici. Bratsko vabimo vse sokolstvo in občinstvo, da tudi v nedeljo pohiti v čim večjem številu na Vič, da z nami dostojno proslavi 25-letni jubilej našega društva.

— Sokolska župa Ljubljana vabi vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva, da se udeležijo slavnostnih krogov s praporji jubilejnih svečanosti bratskega viškega Sokola. Zbor v nedeljo 8. t. m. ob pol 14. pred Mestnim domom, odkoder krene povorka na Vič.

— Sokol Ljubljana II. poziva svoje članstvo in naraščaj, da se korporativno udeležijo v krogih ter z obema praporoma jubilejnih svečanosti Sokola Vič. Zbor za povorko v nedeljo 8. t. m. pred Mestnim domom.

Nujna potreba povečanja bolnice

Nova bolnica bi stala 160 milijonov — Odložiti se bo treba za adaptacijo, ki bi stala le okrog 3 milijone

Ljubljana, 6. julija.

Splošno je znano, da vladajo v naši bolnici naravnost obupne razmere. Poslopje, zgrajeno po potresu pred 40 leti, je bilo pač preračunano za tedanje prilike, ki so se pa popolnoma spremenile. Po zakonskih predpisih, ki se ravna po kubaturi poslopja, bi smela bolnica sprejeti največ 688 bolnikov, vsi vemo, da temu ni tako. Ako bi se uprava bolnice hotela ravnati po predpisih, bi morala odkloniti vsakega drugega bolnika, med njimi tudi takšne, kjer bi bila zdravniška pomoč nujno potrebna in bi se dalo življenje dotičnega rešiti le s takojšnjo operacijo. Kam bi to privedlo, si lahko mislimo. V bolnici je sedaj stalno po 1000 bolnikov in to samo takšnih, ki se ne morejo zdraviti doma in tudi nimajo sredstev, da bi se zdravili po privatnih zavodih. Vsi oddelki so prenapolnjeni. Ne samo, da ležita na eni postelji po dva bolnika, dogaja se često, da jih morajo po silni razmeri namestiti po tleh na hodniku na žimnicah.

Najtežje je prizadet najvažnejši, to je kirurški oddelki. Po zdravstvenih predpisih bi smel sprejeti le 158 bolnikov, oddelek pa ima sedaj 217 postelj, na katerih leži 230 do 250 bolnikov, od teh 30 na tleh. Približno ista slika je v drugih oddelkih. Oddelki za notranje bolezni ima 205 postelj z 215 do 220 bolniki namestu predpisanih 174 postelj, otaringološki namestu 24 postelj 38 z do 50 bolniki, dermatološki 90 postelj namestu 50, okuliščni 150 bolnikov na 136 posteljah namestu 102 postelj, infekcijski 58 postelj namestu 26, nevrološki 74 namestu 65. Edino otroški oddelki kolikor toliko odgovarja predpisom. V bolnici je torej namestu 688 kar 906 postelj s preko 1000 bolniki. Da je to prava paradija na najprimitivnejše moderne zdravstvene zahteve, je menda jasno. Razmere kriče po temeljiti remeduri.

Bolnica sprejme dnevno povprečno po 80 novih bolnikov. Letos se jih je priglasilo v enem dnevu največ 134, najmanj pa 65. Skupno je lani zavod sprejel 21.680 bolnikov, letos bo pa to število znatno prekoračeno. Že do 30. junija je bilo sprejetih 11.730 bolnikov, izkušnje pa uče, da je naval v drugi polovici leta še mnogo večji in računajo, da bo letošnja frekvenca znašala okoli 25.000 bolnikov, torej za skoro 4000 več kot lani. Te številke pričajo, da je pomoč nujna.

Kako najti rešitev? To je vprašanje, ki dela velike skrbi banovini, državi in tudi mestni občini, ki je po § 31. zakona o bolničnih vezanah, da prispeva s 6 odstotki v vzdrževalnih stroških. Mestna občina v sedanjih težkih ekonomskih in finančnih prilikah nima razpoložljivega denarja in že eno leto svojega prispevka ni plačala. Uprava bolnice, kakor tudi banska uprava imata v mislih drugo rešitev. Občina naj bi po možnosti odstopila namestu zneska zemljišče ali poslopje, odgovarjajoče na njo odgovarjajočemu znesku. Seveda bi moralo biti poslopje blizu sejanje bolnice, da bi se upraviteljski stroški preveč ne povečali. Mislijo se je pri tem na bivšo šentpetersko vojašnico, ki naj bi se nekoliko preuredila, da bi vsaj za gotovo dobo sprejela vsaj 350 do 400 postelj. Tozadevni dogovori še niso zaključeni, kajti v poslopju so nameščeni »zni uradi, ki bi težko dobili prostor drugje. Vsekakor je jasno, da je zadeva perca in da je treba urediti pred vsaki drugimi vprašanji Na gradnjo nove bolnice, ki bi

stala 160 milijonov Din, v sedanjih razmerah ni mogoče misliti. Adaptacija, in to najnujnejša, bi stala le okoli 3 milijone Din in za zdaj pač ne kaže drugega kot da se reši vprašanje na ta način.

Bolnici je nujno potrebna in neodložljiva povečanja razširjen kirurški oddelci, prati tako infekcijski oddelci. skrajna potreba pa je tudi za neugodno postajo in poseben opazova ni oddelci. Tudi kuhinja in pralnica ne zadostujeta za namene petreban. Z vsem drugim bi se dalo še kolikor toliko potpeti, omenjeni oddelki pa so neodložljivi in v interesu vseh.

Življenje v Medvodah

Medvode, 5. julija

Da pride naše delavno sokolsko društvo čim prej do svojega doma, ki mu je neobhodno potreben za nadaljni razvoj in razmah, je priredilo 20. junija tombolo. Lepi glavni dobitki, vredni do 12.000 Din, in še čez 200 manjših dobitkov so privabili veliko množico ljudstva. Nestrpno so čakali ljudje na igro. Točno ob 16. uri je zadonela tromba, številka za številko je bila izklicana, napetost se je vedno bolj stopnjevala in dosegla višek, ko so prišli na vrsto glavni dobitki. Spalno opravilo je dobila ga. Turk Marija, Gorice; dvokolo gde. Pletok Marija, St. Vid; radioparat g. Pilo Ivan, Kranj; šivalni stroj g. Peter nel Fran, Vače; telico pa gde. Bengant Rotija Seničica. Veselje njihovih družin je bilo prav veliko. Seveda bi bil vsakdo rad deležen katerega izmed teh glavnih dobitkov, zato je bilo pač neizbežno, da je marsikdo tudi nekoliko razočaran odhajal domov. Tolaži naj ga zavest, da je pripomogel vsaj drugim do sreče, sokolskemu društvu pa do lepega uspeha.

Naša nacionalna društva so priredila vzajemno na predvečer Vidovega dne bakljado. Dolg sprevod našega zavednega društva se je vil s presko go dno na

Ponson du Terrail:

Lepa židovka

Roman.

— Gospodična, — ji je brž pojasnil Coarasse, — midva sva dobra prijateljica in pristaša grofa Filipa de Blossac.

— Ah, tako! Zdaj pa že razumem. — In s tem, da sva zaprla to žensko, sva obenem osvobodila grofa.

— Povejta mi, kje sta se seznanila z njo in kako sta ji mogla priti do živvega? — je vprašala gospodična de Saint-Hermine.

Grof de Coarasse ji je kratko povedal vse, kar se je bilo zgodilo v ulici Saint Catherine, in dekletu ga je z občudovanjem, pa tudi z grozo poslušalo.

— Ali sta pa pomislila, gospoda, — ju je vprašala, ko je končal svoje pripovedovanje, — kakšne bodo posledice tega vajinega junaškega nastopa? Coarasse se je nasmehnil in odgovoril:

— Seveda sva pomislila. — Saj markiza de Beausejour ne more kar tako izginiti iz Bordeauxa. Gotovo jo bodo iskali... Najdejo jo...

— Morda, toda prepozno bo že. — Kako to?

— Do takrat bomo že vsi na varnem, grof de Blossac, naši prijatelji in mi.

Pri teh besedah je pokazal Coarasse gospodični de Saint-Hermine pismo, ki ga je bila markiza napisala pod pritiskom Clodionovega meča.

— Jasno je, — je dejal, — da lahko ostanemo v Bordeauxu še sedem do osem dni brez najmanjše nevarnosti.

— Ali pa bomo v osmih dneh že na varnem?

— Če bo vaš oče dotlej izpuščen, da.

— Kakšne so pa še ovire zdaj, ko imamo denar?

Potem so se začeli posvetovati. Sklenili so pisati ječarju in povabiti ga na sestanek s Coarassom. Gospodična de Saint-Hermine, ki je hodila vsako jutro k maši, je prevzela nalogo poslati markizino pismo v Chateau-Trompette po redovnici, ki se je z njo sestajala vsak dan v cerkvi sv. Mihaela. Slednjič je povzel besedo tudi Clodion, ki je dotlej večimoma molčal.

— Niti najmanj ne dvomim, da pride to pismo guvernerju v roke in da bo izpolnjena markizina želja.

— In grof Filip de Blossac bo izpuščen iz trdnjave Ha, — je pripomnil Coarasse.

— To je res, — je nadaljeval Clodion, — toda lepa židovka, Raoul in naša prijateljica so že daleč.

— Da.

— In zato bi kazalo obvestiti jih o osvoboditvi Filipa de Blossac in poklicati ju nazaj v Bordeaux.

— No torej, — je odgovoril Coarasse, — če ne gre za nič drugega, nas ne čaka težko delo.

— Kako to?

— Zapišite jutraj konja in krenite naravnost v grad Blossac. Raoul de Blossac je bistre glave. Poveste mu, kako stvar stoji. Kar se tiče drugih, ni treba da vedo več, nego si bodo mislili o tukajšnjih dogodkih jutraj prebivalci vsega Bordeauxa.

— Velja!

— Jaz ostanem tu, — je nadaljeval Coarasse, — ker je treba pripraviti naš odhod in osvoboditi še očeta naše lepe gospodične.

— Ali bo pa hotel grof odpotovati z nami v Ameriko, ko pride iz ječe? — je vprašal Clodion.

— Hm, to ni več najina stvar, — je odgovoril Coarasse. — Midva sva poskrbela samo, da pride iz ječe. In to zadostuje. Potem pa naj stori, kar se mu bo zdelo prav.

— Jaz pa mislim, — se je oglasila mlada lepota, — da bo grof Filip rajši odpotoval s svojo ženo v Ameriko, nego da bi ostal tu, kjer bi bil izpostavljen osveti razjarjene markize, ki bo prej ali slej osvobodjena.

— Ah! — je vzdihnil Coarasse. — Če bi ne bilo plemiču tako nerodno usmrtni žensko, bi storila s tem vsemu Bordeauxu veliko uslugo.

— Žal, — je pripomnil Clodion, — tudi jaz sem vašega mnenja. Toda to je samo želja, pa še na to skoraj ni mogoče misliti.

Coarasse se je obrnil h gospodični de Saint-Hermine, rekoč:

— Na nekaj smo pa včeraj pozabili.

— Na kaj pa?

— Domenili smo se, da pripijemo čoln do chateau-trompette stene in da bo vržen skozi okno v prazno jetniško celico papir...

— No, to pa ne bo težko, — je odgovorila gospodična de Saint-Hermine.

— Colnar že ve, kaj se mora zgoditi.

— Da, ne ve pa, ali imamo denar.

— Mu pa povejte.

— Saj baš v tem je najtežja ovira.

— Kako to?

— Če se hočem sestati s colnarjem, moram oditi v pristanišče, in če hočem priti tja, moram priti iz mesta.

— Kar pomirite se. Te ovire tu hvala bogu ni.

— Kaj pravite?

— Colnarja ni v pristanišču.

— Kje pa je?

— Tu v mestu v naši neposredni bližini. Stanuje v ulici Pichadey št. 7 in čaka samo na dogovorjeno znamenje.

— Kako pa pride do svojega čolna?

— Saj ima medaljo svojega poveljnika in ta mu dovoljuje oditi iz mesta, kadarkoli hoče.

Coarasse je vstal in se pripravil k odhodu, rekoč:

— To je vse, kar sem hotel vedeti.

— Ječarju namenjeno pismo se bo brž priprivilo, potem sta se pa Gaskonca poslovila od mlade lepote.

— Gospodična, — je dejal Coarasse in ji poljubil roko, — vrnem se jutri, ko bo vse dogovorjeno z angleškim kapitanom in z ječarjem.

— Jaz bom pa bedela nad vajino jetnico, — je odgovorila. — Lahko sta brez skrbi, ne uide vama.

In plemiča sta odšla.

Bilo je baš ob treh zjutraj.

— Kaj bova pa počela do jutra?

— je vprašal Clodion.

— Najprej pojdeva k colnarju.

— Potem pa?

— Potem se vrneva v Chapeau-Rouge v krčmo, kjer sva snoči tako dobro spala na klopi.

— Jaz pa preskrbim dobra konja, predno se zdani, — je pripomnil Clodion.

Ulica Pichadey je sekala počez ulico Maubee. Že prejšnjega dne se je udeleževal Coarasse z lepo gospodično priprav in tudi s colnarjem se je bil že sestel.

Colnar je bil mož, ki se je človek lahko zanesel nani. Čim je stopil Coarasse pod okno hiše št. 7, zavite v temo, je reško zažvižgal. Takoj se je odprlo okno, nekdo se je nagnil skozni, potem je pa izginil in okno se je zopet zaprlo. Kmalu so se odprla večna vrata in iz hiše je stopil colnar.

— Tu imate zavojček, — je dejal Coarasse.

— No, — je odgovoril colnar, — zdaj vidim, da se je vam načrt posrečil.

— Pa še kako!

V očeh mladega colnarja se je zasvetil žarek nepričakovane radosti.

— Torej bo obenem maščevan tudi moj oče, — je zamrmral.

Clodion se je presenečeno ozrl na Coarassa in vprašal:

— Kaj pomeni to?

— Ta mladi mož je sin onega nesrečnega krmarja, ki je nekoč poskusil osvoboditi grofa de Saint-Hermine in ki je kot žrtev svoje požrtvovalnosti padel, ustreljen z vojaško kroglo.

— Aha, že razumem!

Colnar je vzel zavojček in že je hotel vstopiti v hišo, ko mu je Clodion namignil, naj počaka.

Colnar se je ustavil.

Clodion se je obrnil h Coarassu, rekoč:

— Ali veste, kako daleč je odtod do gradu Blossac?

— Zelo daleč!

— Če bi torej mogli pridobiti nekaj ur, bi nam prišlo to zelo prav.

— To pomeni, da bi radi prišli kar takoj iz Bordeauxa, je-li?

— Seveda.

— Če hočete iti z menoj, se vam cailouska vrata odpro, — je pripomnil colnar.

— Da, — je dejal Coarasse, — toda čim pridete iz mesta, ne boste mogli dobiti konja.

— Jo že imam! Do krčme »Pri treh zajcih« pojdem peš. Za to pot bom rabil nekaj ur.

— In potem?

— Tam upam najti ne samo konja, temveč bom tudi zvedel, kje so naši prijatelji.

— To je res, — je pritrdil Coarasse.

Plemiča sta si stisnila roke.

O pasjih rodovnikih

Rodovnik ni vedno zanesljiv dokaz, da je pes dober — Z rodovniki ljudje radi sleparijo

Niso vsi psi čistokrvni, nasprotno, vsi so več ali manj posrečeni križanci in rodovnik ni vedno zanesljivo jamstvo za kakovost psov, temveč preprosto samo lep okvir za slabe pse. V epohalnem angleškem delu »The Twentieth Century Dog« (Pes 20. stoletja) je skoraj na vsaki vrsti s slikami in besedilom označeno, kakšne so bile posredne vrste pred 100 leti, kako so se polagoma z racionalnim križanjem med seboj izpreminjale in nastajale nove pasme. Reja psov je prav za prav nepretrgan evolucijski proces, pri katerem se gotove vrste obdrže, izpremenijo in nastanejo nove. Mojstri križanja psov so Angleži, odkoder prihajajo navadno najredkejši in tudi najdražji psi.

Bernardinec v dosedanjih modernih obliki je čisto drugačen, kakor je bil prvotni bernardinec v samostanu Sv. Bernarda. S križanjem z mastiffom in novofundlandcem je dobil povsem drugačno obliko glave in močnejšo konstrukcijo telesa. Slavni Barry, ki je rešil 42 ljudi, je bil pa zelo podoben našemu mesarskemu psu. Zdaj tako priljubljeni moderni angleški ostrodlaki foxterrier je dobil čisto drugačne telesne oblike, znano tipično »štirioglato« glavo in barvo s križanjem z drugimi terrieri, zlasti z irskim. Doberman je tudi razmeroma še mlad, vzredili so ga v Apoladi s križanjem raznih podganarjev. Tako bi lahko omenili še celo vrsto podobnih primerov.

V splošnem lahko rečemo, da so vsi psi bolj ali manj posrečeni križanci, nastali bodisi po naključju ali po treznem preudarku in konceptiji ljudi, ki se pečajo s pasjerejo. Seveda pa poseže večkrat vmes narava in pripravi človeku

tudi prijetno presenečenje, kakor se je zgodilo nekemu, ki je dobil iz leskeče črni volčjakov mlade psičke barve modre lisice. Malo je znano, da se uganjajo z rodovniki tudi sleparije, ki so tem lažje, ker so si poedinci vsake pasme podobni in ker za poginulega psa z rodovnikom k istemu potrdilu lahko dobi drug pes brez rodovnika ali z manj zvenečim. Nesolidni ljudje si preskrbe druga ščeta, če jim vrže psica slabe, in potem jih s svojim potrdilom drago prodajajo. Kupec plača v takem primeru drago papir, ne pa dobrega psa. Kontrolirati se tu skoraj ne da, kajti poedinci so si kot rečeno v vsaki pasmi podobni, na rodovnike se pa človek tudi ne more zanesti. Mnogo psov z rodovniki ima standardne hibe. Najlepše se vidi to pri lovskih in policijskih psih, saj se lahko na vsakem koraku prepričamo, da je pes zapriseženega lovskega čuvaja za lov mnogo boljši od psov aristokratov, ki jim kaj rada manjka življenjska energija, vztrajnost, inteligenca, dober vonj in druge dobre lastnosti. Pri takih psih je vsaka dresura zama in mnogi nedeljski lovci nad njimi obupujejo.

Seveda pa s tem ni rečeno, da je vsak križanec boljši od vzrejene pasme; gotovo je pa kvalitetni pes boljši od marsikaterega psa z rodovnikom. Zato bi psov ne smeli rediti samo na podlagi rodovnikov, temveč bi morali poznati ne samo standard dotične pasme, temveč bi morali v prvi vrsti poznati vse lastnosti psov, kajti rodovnik sam ne jamči, da bodo dobri tudi mladi psički. Pravi ljubitelji psov bo gledal, da dobi zdravega, inteligentnega in zvestega psa, ki mu bo dober družabnik, služabnik in prijatelj.

bogato odškodnino. Policija trdi, da je izsilila aretirane tolpa v treh mesecih 100.000 dolarjev. Tolpo so razkrinkali po zaslugi neke žrtve, ki je slučajno srečala na ulici moža, nedavno »umorenega« vpiro nje. Žrtev izsiljevalcev se je seveda zelo začudila, ko je nenkrat zagledala pred seboj živega moža, ki ga je nekaj dni prej v javnem lokalu videla, kako je padel in kako mu je »kri« obliha prsa.

Mož holandske kraljice umrl

V torek popoldne je umrl v Haagu holandski princ soproj Hendrik. Pred petimi dnevi mu je postalo med običajnim uradovanjem v Rdečem križu slabo, imel je srčno napako, ki ji je v torek podlegel, star komaj 58 let. Na Holandsko je prišel iz Nemčije leta 1901, kot zaročenec sedanje kraljice Viljemine, ki se je z njo po ustavnih formalnostih oženil 7. februarja 1901. Edina hči iz tega zakona je bodoča holandska kraljica Julijana, stara zdaj 25 let. Mudila se je že tretji teden v Angliji, odkoder je hotela prispeti baš v torek zvečer na obisk k svojemu očetu, ki ga je imela zelo rada. Prišla je pa prepozno, kajti nihče ni slutil tako hitrega konca krepkega in na pogled zdravega moža, ki se je bil nepričakovano vrnil iz avstrijskega zdravilišča Bad Gastein.

Pokojni je bil zadnji izmed enajstih otrok Friedricha vojvode Meklenburg-Schwerin in četrti iz njegovega tretjega zakona. Holandcem se je bil prikupil po svoji dobrosrčnosti, demokratičnih nazorih in načinu, kako je znal nastopati kot princ-soproj. V politiko ni nikoli posegal, pač se je pa pridno udeleževal pri Rdečem križu in v skavtskih organizacijah. Za dogodke v Nemčiji se je živo zanimal, kakor se je zanimal za Nemčijo pred 33 leti, ko je postal iz nemškega poročnika Heinricha Vladimira Alberta holandski general in princ-soproj Hendrik. Njegova smrt je zadela holandsko kraljico, njeno hčer-

ko in nizozemski narod tem težje, ker se ni minilo četrt leta od smrti matere in babice kraljice-matere Emme, vzorne žene, ki je bila na Holandskem zelo priljubljena.

Iz Celja

— Celjsko orglarsko šolo je letos absolviralo sedem absolventov tretjega letnika in sicer V. Barber iz Markovce, št. Dominko iz Turnišča, J. Florjan z Vranskega, J. Hanc iz Črensovec, Fr. Kasesnik od Sv. Andraža, St. Moškon iz Rajhenburga in B. Tomašič z Korčule.

— Zdrženje trgovcev za mesto Celje opozarja na člane, da zahtevajo razna družstva za posredovanje med upniki in dolžniki plačilo raznih taks, stroškov in nagrad, kar je v nasprotju z odredbami zakona o prisilni poravnavi izven tečaja. Natančnejša pojasnila se dobijo pri tajniku združenja ob uradnih urah. Tam je na vpogled tudi zadevna razsodba Stola sedmorice v Zagrebu.

— Preložena nogometna tekma. Prijateljska nogometna tekma med celjskimi akademiki in srednjšolci, ki bi bila morala biti odigrana v sredo proti večeru na Glaziji, je preložena približno za deset dni.

Iz Maribora

— Mali harmonikarji PRK na zadružni proslavi. Na praznik sv. Cirila in Metoda se je vršila na letnem telovadšču Sokola I. v Koseskega ulici zelo animirana proslava zadružnega dne. Popoldne se je zbralo na Rotovškem trgu mnogo zadružnikov, ki so krenili ob zvokih godb v povorki na telovadščo. Posebno ljubeč in pomemben pečat pa so dali proslavi naši mali harmonikarji Podmladka Rdečega križa, ki so bili povabljeni, da sodelujejo pri utrjevanju zadružne ideje. V lepih narodnih nošah iz vseh krajev naše države so med potjo kakor tudi na telovadšču igrali pod vodstvom neumornega g. Vilka Šušteršiča. Narodne pesmi, ki so jih mali, komaj 5—10 let stari godbeniki zaigrali na harmoniki, so naravnost vžgala srca vseh navzočih. Ti ljubki harmonikarji Podmladke Rdečega križa so od potovanja davi v solčno Dalmacijo, da tudi tam pokažejo, kaj zmora vztrajnost in pa ideja, pomagati bližnjemu, saj bo ves dohodek koncertov uporabljen v doberdodelne namene.

— Zagonetna tatvina in najdba po mozevi smrti. V sredo popoldne je prijavila zasebnica Marija Pisančeva iz Dajnkrve ulice, ki ji je nedavno v bolnici umrl mož, zagonetno tatvino srebrne žepne ure in verižice, last njene pokojnega moža. Ko je mož odhajal v bolnico, je zaklenil srebrno žepno uro in verižico v malo omarico in pustil ključ v ključavnic. Za omarico v spalni sobe se njegova žena ni zmenila in tudi ne za uro v nji. Šele po mozevi smrti se je spomnila na uro. Stopila je k omarici, hotela jo odpreti. Toda ključa ni bilo nikjer. Ker pa je žena mislila, da se je ključ najbrž izgubil, je na svojo zavezo kmalu pozabila. Čez dva meseca pa je opazila, da je ključ zopet v omarici. Žena je odprla omarico, toda ure z verižico ni bilo nikjer. Na svoje veliko začudenje in grozo pa je našla tam 14 ostrih nožev za puško in kroglo. Odkod so ti naboji prišli, žena ne ve, pa da jih mož ni imel, ker ni bil vojak. Zagonetna tatvina in najdba se uboga žena ne more razlagati, zato je skušala skrivnost pojasniti mestni policiji.

— Karambol. V sredo popoldne je vozil neki industrialec iz Krčevine s svojim avtomobilom po Vetrinski ulici v smeri proti Glavnemu trgu. Na vogalu Vetrinske ulice in Glavnega trga je zavil avtomobilist na desno proti Staremu trgu. Za njim je kolesarila Antonija Alemona, ki se je hotela peljati naravnost. Pri tem pa je zadela s kolesom v zadnji levi blatnik avtomobila in padla. Pri padcu si je kolesarska močno poškodovala levo roko, kolo pa je ostalo nepoškodovano.

— Strašna bitka v mariborski kaznilnici. V sredo popoldne okrog 16. je nadziral celice samotnega oddelka, kjer so bili zaprti sami zloglasni roparji in morilci, deseterik Ivan Peterin. Nenadoma pa so se pojavili pred njim morilci in roparji Ivan Lakner, Stanko Pančur in Jože Lombar. Nih hudega slutečega paznika je udaril Ivan Lakner s kamnom, ki je bil zavil v brisačo, po glavi, da se je nezavestno zgrudil v mlaki krvi. Nato so mu tolovaji odvzeli sabljo in ključ, hoteli rešiti ostale jetnike. Tedaj pa sta popotopu opozorjena prihitela paznika France Buton in Jurca. Razvila se je prava bitka. Ker ni bilo izhoda, se je morilec Lakner poglaval iz drugega nadstropja skozi okno na tla in obležal z razbito glavo. Ostala tolovaja pa so uklenili v težke verige. Kljub temu, da so smrtno ranjenega Peterina takoj operirali, je naslednjega jutra podlegel poškodbam in postal tako žrtev nevarnega poklica. Zapuščala užaloščeno ženo in štiri otroke. Pogreb pokojnega bo v soboto ob 16. uri na magdalensko pokopališče.

Skrivnost privlačnosti elegantne žene

Ali jo hočete tudi Vi poznati?

To nedeljo popoldne je vzela Milica svoj nov klobuk in rokavice. Bila je pri tem, da ta dan spozna moškega, o katerem je vedno sanjala. Nikdar še ni nobena žena bolj želela, da bi bila videti kar najlepša.

Sestala sta se. To, kar je on najprej opazil, pa ni bil niti klobuk, niti rokavice. To je bila njena polt — čista, baržunasta, sveža s prekrasnim »mat« odrazom. Šele po poroki je on odkril skrivnost na njeni toaletni mizici. Videl je namreč, kako je zjutraj uporabljala kremo Tokalon bele barve (brez maščobe), predno je šla ven, pa je vzela puder Tokalon ter z njim polahko naprčila lice in vrat.

Ta dva proizvoda, tako poceni in vendar tako neverjetna v svojem učinku, sta v vsakdanji uporabi pri najelegantnejših damah — pri onih, ki vedo, kako se osvaja moška srca. Presenečeni in veseli boste, kadar jih poizkusite na svojem licu.



Iz proste roke

in v sporazumu z drugo solastnico se namerava prodati

hiša

št. 8 na Mestnem trgu v Ljubljani,

v kateri je znana modna trgovina C. J. Hamann. — Podrobna pojasnila daje in pismene ponudbe sprejema podpisani konkurzni upravitelj do dne 20. julija 1934.

V Ljubljani dne 5. julija 1934.

LEON OZIMIC,

konkurzni upravitelj o imovini zapuščine po pokojnem Leonu Hamannu v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27/IV.

Oglasi v „Slovenskem Narodu“ imajo velik uspeh!

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6

NUDIMO VAM

za majhen denar dobra oblačila.

A. PRESKER,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14.

6/T

FOTOAPARAT

Voigtlander, jubilariko, odlično ohranjeno, z vsem priborom — poceni prodam. — Ogleda se: Pod Rožnikom, Cesta I, št. 9.

HRANILNE KNJIZICE

bank in posojilnic, državne papirje itd. kupujemo in prodajamo proti takojšnji gotovini. (Za odgovor 3 Din v znakmah).

— Bančno kom. zavod, Maribor, Gosposka 10. 2232

LETOVISCARJI!

Na Bledu se oddajo sobe z vso oskrbo. Cene nizke. — Pojasnila daje: Jerica Azman, Bled I, Krekova cesta št. 88. 2231

LOKALE

primerne za gostilno, z inventarjem, ali za kake druge poslovne prostore, s pripadajočim stanovanjem v hiši na Zaloški cesti 7 v Ljubljani (nasproti splošne državne bolnice), takoj oddam v najem. — Pojasnila pri hišni lastnici.